

**DUHOVNO
ŽIVLJENJE**

VIDA ESPIRITUAL

LETNIK XXXV

ZIVLJENJSKI PODATKI
IRENEJA FRIDERIKA BARAGA

1850:

Katoliškega kristjana premišljevanja o večnih resnicah; najobširnejša in najboljša Baragova indijanska knjiga (pisana v očipvejščini), tiskana v Detroitu.

1850:

Teoretična in praktična slovnica očipvejskega jezika. To je važno in slavno delo, pisano v angleščini in tiskano v Detroitu.

1853:

Slovar očipvejskega jezika (očipvejsko-angleški in angleško-očipvejski); rokopis je obsegal 1700 strani; zelo slavno Baragovo delo ki je prav tako izšlo v Detroitu.

29. julija 1853:

Božji služabnik Pij IX. imenuje Barago za naslovnega škofa amyzonijskega ter apostolskega vikarja Gornjega Michigana.

1. novembra 1853:

Cincinatski nadškof John Purcell posveti Barago za škofa. Baraga je imel sedež svojega vikariata v Sault de Saint Marie — Slap sv. Marije.

Od 15. nov. 1853 do 21. avgusta 1854:

Drugo potovanje v Evropo po duhovnike in drugo pomoč.

Ob stoletnici
Baragove
s m r t i
(1868–1968)

V nebesa vzeta - prosi za nas!

Najlepši zaključek in predragocena krona čudovitega Marijinega življenja je njeno slavno Vnebovzetje. To resnico, da je bila Marija s telesom in dušo v nebesa vzeta, je Cerkev od začetka verovala. Kot versko resnico jo je proglasil sv. oče Pij XII. na praznik Vseh svetnikov, v svetem letu 1950, ob ogromni udeležbi cerkvenih dostojanstvenikov, duhovnikov in ljudstva.

Po lepi primeri Pija XII. v njegovi okrožnici „Blesteča krona“ je Brezmadežno Spočetje kakor jutranja zarja Marijine zemeljske poti, Vnebovzetje pa prekrasna večerna zarja ob zatonu njenega življenja.

Sv. Janez v Skrivnem razodetju piše: „Prikazalo se je veliko znamenje na nebu: žena, obdana s soncem in luna pod njenimi nogami in na njeni glavi venec iz dvanajstih zvezd. Bila je noseča in je vpila v porodnih bolečinah...“ (12, 1). Sv. Pij X. tako razlaga: „Vsakdo ve, da je ta žena predstavljala Devico Marijo, ki je brezmadežna rodila Njega, ki je naša glava. V nebesih je videl sv. Janez presveto Mater božjo, v večni blaženosti, in vendar jo gleda v mukah in stiski skrivnostnega poroda. Kakšen porod naj bi to bil? Brez dvoma je tu zamisljen naš porod, ki se, izgnani v solzni dolini, še moramo roditi za popolno ljubezen do Boga in za večno blaženost. Stiske tega poroda predstavljajo ono silno ljubezen in hrepenenje, s katerim presveta Devica iz nebes skrbi in prosi, da bi se dopolnilo število izvoljenih.“

O, da bi tudi za vse nas veljalo to, kar pravi Pij IX. v svoji okrožnici o proglasitvi Brezmadežnega Spočetja in kar navaja tudi Pij XII. v okrožnici „Blesteča krona“ (o vnebovzetju): „Ne za pastirje duš ne za vernike ni nič slajšega, nič prijetnejšega kot častiti, slaviti in na pomoč klicati ter z vso gorečnostjo in ljubeznijo na vseh krajih proslavljati Devico Mater božjo, spočeto brez madeža izvirnega greha“ in s telesom in dušo v nebesa vzeto.

A. KJ.

PAVEL VI.: RADIO TISK TV

Dragi bratje in sinovi ter vsi ljudje dobre volje!

Vabimo vas, da z nami obhajate svetovni dan družbenil občil ali sredstev družbenega obveščanja. (To so tisk, film, gledališče, radio in televizija. Op. prev.) Ob tej priliki bi vam radi priklicali v zavest velike spremembe, ki se prav na tem področju dogajajo pred našimi očmi, in vas želimo opozoriti na veliko odgovornost, ki za vse iz teh sprememb izvira. Do nedavnega so mnogi ljudje imeli za vir svojega znanja in mišljenja le svojo šolsko izobrazbo iz bolj ali manj preteklih časov, iz družinskega izročila in iz vplivov svoje razmeroma ozke okolice. Danes pa tisk, radio in televizija ljudem odpirajo vedno nova obzorja in jih vklepajo v življenjski ritem vsega sveta. Kdo bi se ne

veselil tolikega razvoja? Kdo bi v njem ne slutil od previdnosti določeno pot k večjemu napredovanju vsega človeštva? Upravičeno mnogo pričakujemo, ako bo človek znal te tehnične novosti obvladati; vse pa bi moglo biti izgubljeno, ako bi se človek odrekel svoji odgovornosti.

V korist ali v škodo?

Ali bodo tisk, film, radio in televizija koristili razvoju narodov? To vprašanje postavljamo zato, da bi o njem naši katoliški sinovi in vsi plemeniti ljudje razmišljali. Najprej se vprašujemo, za kakšen napredek gre? Ali za gospodarskega? Seveda. Ali gre za družbeni napredek? Nedvomno. Toda že v svoji okrožnici Razvoj narodov smo rekli in to neprenehoma ponavljamo, da mora biti razvoj, „če hoče biti pravilen, celosten, to se pravi, mora pomagati najprej vsakemu človeku in celemu človeku“. (Razvoj narodov 14). Nov pogled na svet, ki se človeku odpira prav preko družbenih občil, mu bo ostal tuj in nekoristen, ako mu ne omogoči, da si brez napuha in umske zmede, o bogastvu in pomanjkljivosti lastne civilizacije ustvari modro sodbo, in ako mu ne pomaga, da brez samovšečnosti in brez mržnje odkrije bogastvo in pomanjkljivosti drugih civilizacij, z zaupanjem vzame svojo bodočnost v svoje roke in jo v bratškem sodelovanju s svojimi brati sam kuje in odloča ter končno spozna, da je „pravi humanizem

le tisti, ki se odpira Absolutnemu“ (=Bogu, Razvoj narodov 42).

Ali pa povodenj besed, člankov in slik, ki vsak dan pljuskuje čez svet, stvarno ustrezajo temu spoznanju in tej odprtosti Bogu? To vprašanje bi radi stavili vsem, ki so za tisk, radio, film in televizijo odgovorni, vsem, ki si velikodušno prizadevajo, delati v službi ljudi, svojih bratov.

Dolžnost do pravice in resnice

Nevarno bi bilo v kakem narodu podpirati duha samozadost-

nosti in pospeševati njegov ozko-srčni nacionalizem. Namesto tega mu je potrebno pomagati, da z upravičeno samozavestjo odkrije gmotne, umske in duhovne dobrine, s katerimi ga je obogatil Stvarnik, da jih porablja v korist skupnosti narodov.

Napačno in varljivo bi bilo podpirati dosledno nasprotovanje in duha škodljive in razkrajajoče kritike ter ustvarjati mišljenje, da je le nasilna revolucija edino uspešno zdravilo zoper krivico. Nasprotno, treba je odgovornim odpirati oči, da neznosne razmere

Melkitski patriarh Maksimos V. Hakim prejema darilo iz rok Pavla VI. med avdienco v Vatikanu

uvidijo, odkrivati je treba kričeče potrebe in javno mnenje usmerjati k „drznim in globokim spremembam, nujnim reformam, ki jih je treba izvesti brez odlašanja“ (Razvoj narodov 32).

V svetu, v katerem toliko ljudem manjka najpotrebnejše: kruh, izobrazba in duhovna luč, bi bilo usodno, ako bi družbena občila porabljali za krepitev osebnega in skupnega egoizma (samoljubja), ako bi že presitim potrošnikom ustvarjali nove in navidezne potrebe, stregli njih želji po uživanju in njih prazni in pomehkuženi zaposlitvi v prostem času nudili več možnosti. Ko bodo to skušnjava premagala, se bodo družbena občila lahko posvečala svoji vzvišeni nalogi: toliko je še mogoče storiti, da klicu človeštva, ki je v skrajni stiski, damo odgovor, da dovolj naglašamo napore sodelovanja in medsebojne pomoči ter prizadevanja za mir in da se tako sproži v svetu zdravo in upapolno tekmovanje.

Kdo ne uvidi, kako so v tem dramatičnem obdobju, v katerem se odloča usoda našega sveta, družbena občila važna, da pomagajo „uresničevati pravi razvoj, ki je za vsakogar in za vse prehod od manj človeških do bolj človeških razmer“ (Razvoj narodov 20).

Vse vabimo

Posebno kristjani bi ne smeli pozabljati, da ima bratstvo, ki jih povezuje z drugimi ljudmi, svoje korenine v skupnem božjem otroštvu. Izvor in cilj najvišjih vrednot, pa tudi porok zanje, je živ Bog. Vse, predvsem pa katoličane, vabimo, da si z vsemi sredstvi prizadevajo, da bodo današnjemu svetu, ki kakor tipaje išče rešilno luč, s sredstvi družbenega obveščevanja „s streh oznanjajo“ (Mt 10, 27) blagovest Kristusa, našega Odrešenika, ki je „pot, resnica in življenje“ (Jan 4, 6). Na ta način naj prispevajo k tistemu napredku narodov, po katerem z vsemi ljudmi dobre volje hrepenimo in za katerega hočemo delati z vsemi močmi. „Bodočnost je v silnem klicu narodov po večji pravičnosti, v njihovi veliki želji po miru in v njihovi zavedni in nezavedni želji po boljšem življenju, ki jim ga more in hoče dati prav Kristusova Cerkev“ (uvod v koncilske poslanice 8. decembra 1965).

Pozivamo vas vse, da veliko dušno pomagata zidati to bodočnost. S tem namenom vas iz vsega srca blagoslavljam.

Papež Pavel VI.

39. svetovni evharistični kongres

BOGOTA - KOLUMBIJA

AVGUST 1968

Hrepenimo po nebesih!

Sredi avgusta obhaja Cerkev največji Marijin praznik, njeno Vnebovzetje, Veliki Šmaren, Veliko mašo. Je to slovesen in vesel spomin njenega odhoda s tega sveta in zadnje, največje milosti, ki ji jo je Bog podelil, ko jo je z dušo in telesom vzel v nebesa in jo kronal za Kraljico nebes in zemlje.

Na ta slavni dan naše nebeške Gospe in Matere se srca vernih kristjanov dvigajo k Njej, ki je naše življenje, sladkost in upanje. Žalostni in objokani v tej solzni dolini jo prosimo, naj tudi nas, svoje otroke, pripelje v večno domovino in nam po tem revnem življenju, ki je za nas v dvojnem oziru izgnanstvo, pokaže Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa.

Kako tudi verni človek ne bi hrepenel po nebesih, ko ga tu težijo neštete skrbi in bridkosti, nebesa pa so blaženi kraj večne sreče, luči in miru!

To hrepenenje nikakor ni znak malodušnosti ali naveličanosti v

trdi borbi vsakdanjega življenja, saj vemo, da mora vsak od nas na zemlji izpolniti nalogo, ki mu jo je Bog naložil, kakor jo je izpolnila v vsej zvestobi in v vsem potrpljenju Marija.

To hrepenenje je le izraz ljubezni, ki nas vleče k Bogu, ki nas je zase ustvaril in hoče, da nekoč v njem blaženo počivamo. On sam je to hrepenenje položil v naša srca in nam zato po apostolu naroča: „Kar je zgoraj, po tem hrepenite, ne po tem, kar je na zemlji“ (Kol 3, 2).

Cerkev sama nas uči prositi, naj bodo naša srca ob vsej nestalnosti na tem svetu trdno usidrana tam, kjer so prave radosti. Pri vsaki maši nam kliče: Kvišku srca! Na sam praznik Marijinega vnebovzeta takole moli v svoji prvi mašni molitvi: „Vsemogočni, večni Bog, ki si Brezmadežno Devico Marijo, Mater svojega Sina, vzel v nebeško slavo s telesom in dušo, daj prosimo, da bomo vedno hrepeneli po nebeškem in tako postali deležni njene slave.“

Ali pa smemo upati, da se nam bo to hrepenenje tudi uresničilo?

Ne samo smemo, ampak celo moramo, saj nas je Bog ustvaril za nebesa in vsem ljudem, ki so blage volje, tudi na svoj način k dosegi večnega zveličanja pomaga. Nihče se ne bo pogubil zaradi pomanjkanja božje milosti. Kdor se bo, se bo le po lastni krivdi.

Je pa vprašanje zveličanja velika božja skrivnost. Na poti v nebesa nas Bog vodi in vzgaja na

svoj način. Noče, da bi živeli samozadovoljno v polni gotovosti večne sreče, ampak je odredil tako, da se moramo zanjo neprestano boriti, se varovati hudega in si prizadevati za dobro, izpolnjevati zvesto njegovo voljo in postaviti in si tako večno blaženost zaslužiti. On sam nam pri tem s svojo milostjo pomaga, mi pa moramo z njo z vso dobro voljo stanovitno sodelovati.

V NEGOTOVOSTI

Sveta Cerkev nas po tridentinskem koncilu nezmotljivo uči, da nihče brez posebnega razodetja nima polne gotovosti, da je v milosti božji. Dostavlja, da nam taka popolna gotovost tudi ni potrebna. Ko razglša to versko resnico, se sklicuje na sv. Pavla, ki je bil zamaknjen v tretja nebesa, pa vendar ponižno izjavlja: „Meni je prav malo mar, da me sodite vi ali človeško sodišče, pa tudi sam se ne sodim; nič sicer nimam na vesti, vendar s tem še nisem opravičen: Gospod je, ki me sodi. Zatorej ničesar ne sodite pred časom, dokler ne pride Gospod, ki bo tudi razsvetlil, kar je v temi skritega in bo razodel misli src: in takrat bo vsakdo hvalo prejel od Boga“ (1 Kor 4, 3-8).

Malo za tem piše, vzemajoč podobno iz športnega življenja: „Jaz tako tečem, ne kakor na slepo; se tako borim, ne kakor bi mahal po zraku; marveč zatiram svoje telo

in ga devljem v sužnost, da bi, ko evangelij oznanjam drugim, sam ne bil zavržen“ (1 Kor 9, 26-27).

Vernikom v Filipih, ki jih je srčno rad imel in Boga hvali za njih stanovitno vero, z vso resnostjo naroča: „Živite, kakor je vredno evangelija Kristusovega... delajte s strahom in trepetom za svoje zveličanje“ (1, 27-2, 12).

Iz vsega tega spoznamo, da Bog v svoji neskončni modrosti tudi svoje zveste služabnike pušča glede zveličanja v negotovosti. On ve, da je tako prav in za nas vzgojno in dobro.

V luči tega dejstva lahko razumemo ponosne Jezusove opomine k čuječnosti in molitvi. In tudi apostolov opomin: „Kdor meni, da stoji, naj gleda, da ne pade“ (1 Kor 19, 12).

Glede stanovitnosti do konca Cerkev uči, da je to izredna milost in velik božji dar; da nihče ne more vztrajati v dobrem brez posebne in stalne božje pomoči in da torej glede te zadnje milosti nihče ne more biti v popolni gotovosti, razen če mu je Bog to izrecno razodel, kar pa se redko zgodi.

Bog nas pušča v tej negotovosti iz posebnih vzgojnih nagibov. Ako bi bili na tem svetu glede zveličanja popolnoma gotovi, bi bili v veliki nevarnosti, da se predamo lenobi in brezbriznosti, zlasti še, da izgubimo zavest ponižnosti in svoje popolne odvisnosti od Boga. Lahko bi postali taki, kakor tisti farizej iz Jezusove prilike, ki je v neverjetnem napuhu samega sebe imel

za pravičnega, vse druge pa je zaničeval kot grešnike (Lk 18).

Ta negotovost glede stanja v mi-
losti in končne stanovitnosti pa v
nas ne sme vzbujati malodušnosti
in nezaupanja v božjo ljubezen in
usmiljenje. Prav sveto pismo je
tisto, ki obenem z opomini k ču-
ječnosti in zvestobi vzbuja v naših
sreih sveto in veselo zaupanje.

ZAUPAJMO

Številna so mesta v svetem pi-
smu, kjer Sveti Duh po navdihnje-
nih pisateljih govori o našem
zveličanju s takim prepričanjem,
da se morata umakniti pretirani
strah in nemir. V posebno tolažbo
in pomirjenje nam bodi izjava sa-
mega Gospoda Jezusa, ko govori
Nikodemu: „Bog je svet tako ljubil,
da je dal svojega edिनorojenega
Sina, da bi se nihče, kdor vanj
veruje, ne pogubil, ampak imel
večno zveličanje. Bog namreč ni
poslal svojega Sina na svet, da bi
svet sodil, marveč, da bi se svet
po njem zveličal“ (Jan 3, 16-17).

Prav tako pomirljiva je druga
Jezusova izjava, ki jo je izrekel
pred svojim vnebohodom: „Kdor
bo veroval in bo krščen, bo zve-
ličan“ (Mr 16, 16). Apostol Pavel
piše Timoteju: „Bog hoče, da bi se
vsi ljudje zveličali in prišli k spo-
znanju resnice“ (I, 2, 4). Kot pogoj

zveličanja vseh ljudi, tudi nekrist-
janov, postavlja sv. Pavel nasled-
njo preprosto dolžnost: „Kdor ho-
če priti k Bogu, mora verovati, da
je in da je tistim, ki ga iščejo,
plačnik“ (Hebr 11, 6).

Isti sveti Pavel, ki je poglobitna
priča glede negotovosti našega zve-
ličanja, govori torej o njegovi
možnosti z velikim prepričanjem.
Še več: vsa njegova pisma preki-
pevajo hvaležnost in veselje nad
odrešenjem, ki nam ga je Kristus
zaslužil.

Čeprav je tako resno gledal na
svoje življenje in poslanstvo in je
svoje ljubljene vernike pretresljivo
opominjal k stanovitnosti, je bil
vendar v srcu poln miru in svetega
veselja.

K temu krščanskemu veselju in
zaupanju poziva tudi vernike. Ver-
nikom v Filipih, ki jih opominja,
naj s strahom in trepetom delajo
za svoje zveličanje, v istem pismu
kliče: „Bratje moji, veselite se v
Gospodu“ (3, 1); in ponovno: „Ve-
selite se vedno v Gospodu; zopet
pravim: Veselite se!“ (4, 4). To
veselje seveda ni posvetno veselje
v uživanju in grehu, to je veselje
vernih ljudi, ki vedo, da jim je
Gospod vedno blizu, da jih on vodi
skozi življenje, jih podpira in to-
laži s svojo milostjo in jim za njih
zvesto ljubezen zagotavlja nebeško
kraljestvo.

Tega veselja, tega notranjega,

Prvi papež v Južni Ameriki

Pavel VI. — 1968 — Kolumbija

zaupnega miru svet nima in ga tudi dati ne more, daje pa ga Kristus svojim zvestim; božji mir, „ki vsak razum presega in varuje naša srca in naše milosti v Kristusu Jezusu“ (Flp 4, 7).

Tega notranjega miru in otroško veselega zaupanja v božjo ljubezen ne more vernemu kristjanu nobena stvar, noben dogodek na zemlji motiti ali vzeti. Pri vseh bridkostih in težavah ga nosijo v svojem srcu, kakor ga je nosil sv. Pavel sam, ki je na svojih apostolskih potih neizmerno veliko pretrpel, tako da je že obupaval celo nad življenjem (2 Kor 1, 8), pa je vendar mogel reči o sebi: „Poln tolažbe sem in preobilno je moje veselje pri vsej naši nadlogi“ (2 Kor 7, 4).

Msgr. Bruchkremer (Aachen, Nemčija) v družbi duhovnikov, ki so bili zaprti v Hitlerjevih taboriščih. V Mariazell na Tirolskem so se zbrali bivši kaznjenci — duhovniki — iz Nemčije, Tirolske, Holandije, Belgije, Francije, Slovenije in Poljske

Že ob koncu svojega življenja, v rimski ječi, pričakujoč mučeniško smrt poln zaupanja piše ljubljenu učencu Timoteju: „Jaz se že darujem in čas moje razveze je blizu. Dobri boj sem dobojeval, tek dokončal, vero ohranil. Odslej mi je pripravljena krona pravice, ki mi jo bo dal oni dan Gospod, pravični sodnik; pa ne le meni, ampak tudi vsem, kateri ljubijo njegov prihod“ (II, 4, 6-8).

+

Življenje kristjanov na poti v nebesa poteka torej po sami božji volji med negotovostjo in zaupanjem, med strahom in ljubeznijo.

Strah varuje ljubezen pred brezbriznostjo in predrznim zaupanjem, ljubezen pa stori, da se strah ne spremeni v malodušnost in obup. Strah glede zveličanja se ne tiče toliko Bogar, čigar usmiljenje do ljudi je neizmerno, kot nas samih in naše šibkosti, ko iz žalostne izkušnje vemo, kako hitro podležemo skušnjavi in svoje srce pred Bogom zapremo. Odtod tolikokrat ponavljana prošnja Cerkve, naj se nas Bog usmili, naj nas obvaruje večnega pogubljenja, naj nam odpusti naše grehe in nas pripelje v večno življenje. Milosti končne stanovitnosti nihče ne more zaslužiti. Je to največji dar božji, ki ga moremo le izprositi, v čemer se nam odkriva neizmerna važnost stano vitne molitve.

Alojzij Košmerlj

KOMUNIZEM, VERA IN ŽIVLJENJE V SLOVENIJI

8. Iščejo smisel življenja

PRAZNINE NI

Večina ljudi odklanja marksizem v vseh njegovih oblikah. Pri tem pa niso ravnodušni in brezbrizni, kaj naj nadomesti to, kar odklanjajo in tudi ne glede bodočnosti. Iščejo odgovore na življenjska vprašanja, skušajo najti pravo življenjsko pot, iščejo smisel življenja.

To se izraža na različne načine. Glede mladine lahko čitamo sledeče: „Posledice predvsem v proizvodnji in potrošnji usmerjene družbe seveda nujno odsevajo v mladih. Najbolj bistri mladi ljudje takšno prevladujoče

stanje občutijo kot nekaj, kar ni vredno človeške eksistence. Postavljajo nam vprašanje o smislu in smotru življenja. Manj bistri pa kake dileme niti ne začutijo ne, se je ne zavedajo, marveč žive enostavno s tokom in kot mladi — ter zato toliko bolj polni sil in potreb — kažejo potencialno in morda že malo groteskno preobrnjeno podobo nas odraslih“ (Helena Puhar, Neugodne okoliščine v naši moralni vzgoji, Teorija in praksa št. 5, 1968, str. 806).

Nihče ni zadovoljen z obstoječim stanjem, posebej še mladina. Upira se ji materializem, zato išče svojo pot. Se upira, ni slepo vdana. Zato pravijo, da je anarhistična. Drugi zopet trdijo, da se vdaja nihilizmu. Toda vse to slovenska mladina v veliki večini ni.

Tudi huligani, ki jih srečujejo na ljubljanskih ulicah, niso izraz nekega pesimizma ali zgrešene mladosti, ampak protest proti obstoječemu redu. živa obtožba tistih, ki so jim uničili mladost. Tudi ti na svoj način iščejo pravo pot, hočejo spoznati, kaj veleva dolžnost. Seveda je težko reči, če bodo pravo pot res našli in spoznali, kaj je resničen smisel življenja.

Iskanje smisla življenja je splošno. Stiska, trpljenje in vsakovrstne težave to iskanje pospešujejo. S tem pa ljudje odklanjajo tiste, ki so jih učili, da življenje ne potrebuje nobenega smisla, oziroma ga ne potrebuje posameznik, ker za to skrbi družba, oz. tisti, ki družbo vodijo. Le ti mislijo za vse, posa-

mezniki bi pa naj bili le figure na šahovnici ali lutke.

Človek hoče ohraniti svojo individualnost, svoj jaz in prav, pa naj bo še tako skromen ali nebogljjen. Čuti in se zaveda, da ima svojo nalogo in poslanstvo, ki ga mora izvršiti. Zavest osebnega dostojanstva, življenjske naloge in poslanstva je tako močna, da ne prenese slepe vdanosti in pokorščine.

DVA BREGOVA

V iskanju smisla življenja stojijo na dveh bregovih. Eni hočejo najti svoj življenjski smisel v delu in najrazličnejšem udejstvovanju, misleč, da se tako doseže najvišja možna stopnja človečnosti. Njihov pogled je obrnjen v tostranstvo. Mislijo, da škoduje človeku in njegovim uspehom, če misli na onostranstvo. To mu tudi onemogoča posvetiti se v celoti zadevam tega sveta, delu za skupnost, družbo, boljše tvarne pogoje. Vendar to ni in ne more biti smisel življenja, „nima pa cilja, ne smisla, ne zakonitosti, ne določnosti, vse je nered in zmeda; človek vsak sam zase in vsi v njem smo kakor pozabljeni, zapuščeni“ (Če bi še enkrat živel, Celje 1965, str. 143).

Na nasprotnem bregu imajo pogled obrnjen v onostranstvo. Smatrajo in so tudi prepričani, da je prevelika, izključna navezanost na ta svet in njegove dobrine človeku ovira za razumevanje višjega in boljšega, ga ovira na poti k Bogu.

Pri Bogu najde človek končno svoj življenjski cilj, duhovno uteho, srečo, pravi smisel življenja. To ne pomeni zanikati, tajiti svet, ampak ga pomaga vrednotiti v njegovem pravem pomenu in namenu. Na tej poti iskanja smisla življenja jih je vedno več, si dajejo pogum, pomoč in oporo.

HOČEJO BITI DOBRI

Oba bregova ali skupini sta si edini v tem, da hočeta biti dobri, to je, da veliko vernih in nevernih dela dobro, hočejo biti dobri ljudje.

Svojo dobroto pokažejo na različne načine. Veliko nevernih se trudi zgraditi boljši red. Ni jim več cilj krvava revolucija, nered, pokolj. Hočejo dobro sebi in bližnjemu. Veliko jih dela nesebično in se trudijo za skupno dobro (prim. dr. J. Janžekovič, Smisel življenja, Celje 1966). So to poznani in nepoznani. Njihovo ravnanje je nepoprečno, le Boga še niso spoznali, ki je najvišje Dobro, to je tisto, kar iščejo. Pri tem pa nastane vprašanje, če je vera brez del mrtva, kot nas na to tako pogosto opozarja pokoncilska Cerkev, ali so potem tudi dobra dela brez vere mrtva? Zapisano je, da ne tisti, ki ga časti samo z ustnicami, ga kliče Gospod, Gospod, in reducira versko življenje na formalno izvrševanje verskih predpisov in obrazcev brez volje do resničnega krščanskega življenja in ljubezni do bližnjega,

ampak samo tisti, ki ima dejavno vero, praktično izvršuje zapovedi in voljo nebeškega Očeta, prejme plačilo.

ZIVLJENJSKA POT JIH VODI K BOGU

Značilno za mladino je dejstvo, da nočejo ponoviti zgodovine. To velja enako za verujoče in neverujoče. Hočejo novo bodočnost, nove čase. Tudi se več ne poslužujejo, oziroma ne iščejo izkušenj starejših. Lastna spoznanja in dognanja naj bi bila vodilo in kačipot za življenje in delo. To

značilnost opažamo tudi drugod po svetu.

Žeja po resnici in pravem spoznanju je velika. Če čitamo versko časopisje iz domovine, lahko vidimo, da se hočejo poučiti v verskih resnicah, razčistiti verske dvome. Niso zaprti sami vase, ampak odprti in iskreni.

Tudi tista mladina, ki ji starši niso posredovali vere in jo v njej poučili, ki v več primerih tudi ni krščena, ni brezbrizna do vere. Tudi ta hoče na pravo pot, k Bogu. Znak za to so katehumenski tečaji. Če so jih do letošnje velike noči imeli le nekaj mesecev pred tem praznikom, se je pokazala potreba po stalnosti teh tečajev. Kan-

200 študentov se je zbralo pri zadnjih neredih v Frankfurtu (Nemčija).
V Berlinu je Rudi Dutschke vodil zborovanje 1000 študentov. Zakaj?

didati morajo biti stari najmanj 17 let in se za pouk o veri in krst prostovoljno sami odločiti. Česar tem mladim ljudem starši niso dali ali znali dati, si iščejo sami.

Jezuit p. Miha Žužek pravi, da je barometer verskega življenja dober. Če raste število duhovniških poklicev, je znamenje, da je porasla tudi vernost. In trenutno je v tem pogledu zadovoljivo stanje. Bogoslovja in dijaška semenišča so polna (Barometer naše vere, Družina 21. 4. 1968, str. 1).

Tui redovnice niso v zadregi za kandidatinje. Tako je Slovenija glede porasta duhovniških in redovniških poklicev med prvimi narodi Evrope. V nekaterih tradicionalno krščanskih deželah Evrope semenišča zapirajo, v Sloveniji jih pa odpirajo, iščejo novih prostorov.

V Avstriji, kjer je 89.5% prebivalstva katoliške vere, hodi vsako nedeljo v cerkev 30.4% katoličanov, velikonočno dolžnost jih pa opravi 39% (Navaja Družina, 21. 4. 1968, str. 3). V ljubljanski nadškofiji so na podlagi ankete iz leta 1966 ugotovili, da hodi k nedeljski službi božji 32.64% tistih, ki se smatrajo za katoličane. Če pa odštejemo od skupnega števila 20% upravičeno odsotnih, potem redni obisk nedeljske službe božje znaša 40.8% (Glej „Nedeljniki v ljubljanski nadškofiji“, Cerkev v sedanjem svetu št. 19-12, 1967, str. 157—162). Za ostali dve škofiji še ni tozadevnih podatkov, a lahko z gotovostjo računamo, da odstotek ni manjši kot v ljubljanski nadškofiji.

Razveseljivo bi bilo, da bi bil odstotek „nedeljnikov“ še višji, kar bi barometer vernosti slovenskega ljudstva še dvignilo. Tega se zavedajo v domovini in se za to tudi trudijo. Skrbi jih, da vernost ne bi padla. Želijo, da bi bila bodočnost še boljša. Na razvoj bodočnosti hočejo vplivati že danes, kot to pravi p. M. Žužek v že omenjenem članku. Takole piše: „Na to pa moramo vplivati že danes. S tem da postanemo še bolj verni. Še bolj povezani z Bogom. Vsa svoja dela, velika in mala, usmerjajmo v večnost. Odločilno je predvsem to, ali bo tak duh prevladal v naših družinah. Tam, tam se odloča o usodi božjega kraljestva.“ Zavedajo se dolžnosti dneva in nočejo nazaj, ampak naprej k novim ciljem.

Avgust Horvat

MOLITVENI NAMEN

Splošni: da bi bila vera v eharistijo vir verske edinstnosti med kristjani.

Misijski: da bi kristjani učinkovito podprli napore za odpravo lakote in bolezni v misijskih deželah.

Za domovino: za čim pristnejše krščansko življenje, s tem podpiramo narodo vo edinost.

V VPRAŠUJETE - ODGOVARJAMO

Svobodno premislite

Sem stara 17 let. Mislila sem vstopiti v red, kjer študiram gimnazijo. Mama je vsa srečna nad tem. Med mojimi obiski doma pa sem se večkrat srečala s prijateljem mojega brata, do katerega čutim vedno večjo simpatijo. Mama se je tega zavedla in mi od takrat dela težko življenje. Vse je uredila tako, da ga ne bi več srečala. Moje hrepenenje po tem prijatelju pa je s tem le zraslo in je vsak dan večje. Tudi se mi je srce začelo resno ohlajati za redovniško življenje. Kaj naj storim?

Prvo, kar morate storiti, je, da si iskreno priznate, da nimate redovniškega poklica. Tisto, kar ste v začetku čutila do redovništva, je bila mladostna, čustvena simpatija do Vaših redovniških profesorice in morebitnih prijateljic. To pa še ni redovniški poklic. S pametjo in voljo se pa zanje še zdaleč niste odločili. Potem pa to čimprej povejte tudi

svoji materi in redovniški predstojnici, da ne bodo gojile neupravičenega upanja. Vi imate polno pravico, da si svobodno izberete svoj življenjski poklic. In bilo bi usodno, če bi se odločila za redovniški poklic samo zato, da ugodite svoji materi. — Kar zadeva fanta, ki je zbudil Vaše simpatije, premislite, če je takšen, da bo lahko nekoč vaš zakonski mož in oče vaših otrok. To pa se ne spozna v enem dnevu, ampak po dolgem medsebojnem spoznavanju. Ohranite si tudi pri izbiri svojega bodočega moža tisto svobodo, ki jo imate glede izbire življenjskega poklica.

Ne molim z veseljem

Pri opravljanju svojih verskih vaj veliko trpim. Medtem ko sem prej čutil v molitvi veselje in notranje zadovoljstvo, sem sedaj mrzel in brezčuten, skorajda indiferen. Prav prisiliti se moram k molitvi, sv. maši in podobno. Ne verjamem, da so takšne molitve pred Bogom kaj dosti vredne. Pa tudi bojim se tega stanja. Kaj če začnem zgubljeni vero? Kako naj si pomagam v tem stanju?

Ne bojte se! Pobožnost, za katero se tako borite, je v človekovi volji in ne v čustvih. Volja pa je duhovna sposobnost in torej sama na sebi nima nič zveze in opravka s čustvi, ki pripadajo čutni plati človekove narave. Res pa je, da pogosto to voljo spremlja neko pri-

jetno čustvo, ki dela človekovo molitev in sploh celotno službo Bogu prijetno, lahko. Včasih so ta spremena čustva tako močna in prijetna, da bi jih človek ne zamenjal za noben drug užitek sveta. So ljudje, ki se jim srce kar topi od čustev pri molitvi, pa naj bodo to čustva žalosti ali veselja, upanja ali ljubezni, ki imajo ob takih urah občutek osrečujoče božje bližine. Ne bojte se, sem dejal, ker ta čustveni del pobožnosti ni nujno potreben za pravo pobožnost. Večkrat je le znak nežnočuteče človekove narave. More pa biti ta čustvenost pri molitvi tudi poseben in ne tako redek dar božji, zlasti v začetku duhovnega življenja, s katerim hoče Bog dušo čimprej odtrgati od varljivih grešnih užikov, v katere bi mogla duša zno-

va pasti. Bistveno za pravo in resnično pobožnost pa takšna čustva niso, bistvena je samo volja, da hočete Bogu služiti in samo njemu. Dokler imate to voljo, pa četudi ste pri molitvi mrzel in navidez indiferenten, ste v resnici pobožen. Še več, znak je, da je Vaša pobožnost solidna in močna, ki ne potrebuje več sladkih in prijetnih čustev, da vztraja na svoji poti. Zato le vztrajajte na tej poti, dokler bo Bogu tako všeč. Vaša molitev v takem stanju je še veliko več vredna, ker je ne opravljate zaradi morebitnih prijetnih čustev, ki jih ne čutite, ampak edinole, ker hočete biti zvesti svojim verskim dolžnostim. Kaj je bolj solidnega kot to?

AKU

LETA IN MESTA

ZADNJIH 10 KONGRESOV:

- 29. – 1928 – Sydney (Avstralija)**
- 30. – 1930 – Kartagina (Severna Afrika)**
- 31. – 1932 – Dublin (Irska)**
- 32. – 1934 – BUENOS AIRES (Argentina)**
- 33. – 1936 – Manila (Filipini)**
- 34. – 1938 – Budimpešta (Madžarska)**
- 35. – 1952 – Barcelona (Španija)**
- 36. – 1955 – Río de Janeiro (Brazilija)**
- 37. – 1960 – München (Nemčija)**
- 38. – 1964 – Bombay (Indija)**
- 39. – 1968 – Bogotá (Kolumbija)**

7

Koncil

V Cerkvi smo s telesom in delom

Za Cerkev v času II. vaticanskega koncila je značilen nek vedri optimizem, kljub vsemu zlu, ki ga vidi v današnjem svetu. Ta optimizem se razteza tudi na njeno gledanje na svetne vrednote. Ker je to na koncilu posebno izrazito, navedimo cenjenje svetnih vrednot kot posebno značilnost.

SVETNE VREDNOTE

To so vrednote, ki je njih neposredni cilj v tem svetu in torej niso nadnaravne vrednote. Med svetne vrednote spada vse telesno, potem vsa človeška tehnika, gospodarstvo, politika, kultura sploh.

Koncil v svojem zanimanju za konkretnega današnjega človeka vse to upošteva in visoko ceni. Pa-

pež pravi v nagovoru ob koncu koncila, da kaže „koncil pretežno zanimanje za človeške in svetne vrednote; vrednote sveta ne le spoštuje, marveč počasti, podpira vztrajne napore sveta, očiščuje in blagoslavlja njegova prizadevanja“.

ČLOVEKOVO TELO

V nauku o človeku koncil posebej govori o visoki vrednosti telesa, ki skupaj z dušo sestavlja eno vzvišeno bitje človeka. „Zato človeku ni dovoljeno,“ pravi, „prezirati telesno življenje; nasprotno,

Antonín Stehlik, stolni vikar v Pragi je eden glavnih duhovnikov — prijatelj režima

človek mora imeti svoje telo za nekaj dobrega in vrednega časti, ker ga je Bog ustvaril in ga določil za vstajenje poslednji dan“ (C. v sed. svetu, 14).

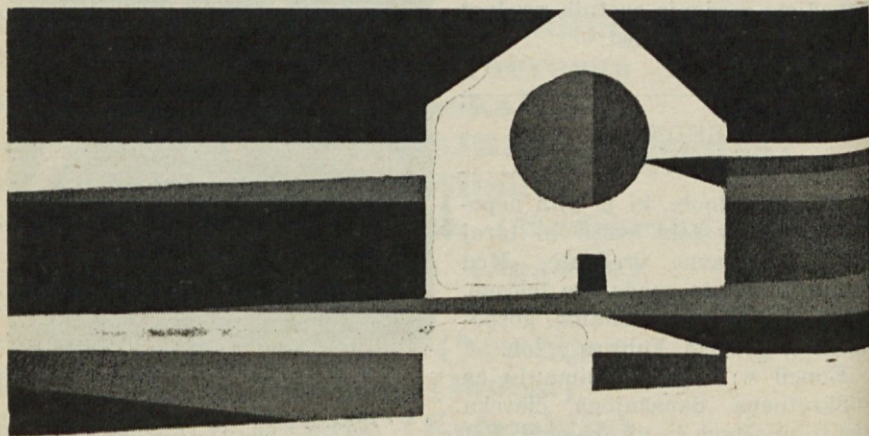
To je bila in je v Cerkvi vedno važna resnica proti nasprotnim težnjam pretiranega idealizma, spiritalizma in supernaturalizma. Branila je to resnico že v prvih stoletjih proti doketizmu, maniheizmu in proti napačnim vplivom platonizma.

DELO V SVETU IN NJEGOVI SADOVI

Koncil s spoštovanjem govori o vzvišenem pomenu, ki ga ima človekovo svetno delovanje in njegove stvaritve. „Moški in ženske, ki v skrbi za preživljanje samih sebe in družine svoje delo tako izvršujejo, da na primeren način slu-

žijo družbi, morejo po pravici biti prepričani, da s svojimi napori dalje razvijajo Stvarnikovo delo, koristijo blagru svojih bratov in zasebno delavnostjo prispevajo k uresničevanju božjega načrta v zgodovini“ (C. v sed. svetu, 34).

Drugod podobno ugotavlja, da človek s svojim delom in tehniko oblikuje zemljo, da je bolj vredno bivališče vsej človeški družini, izpolnjuje božjo zamisel in naročilo, da si podvrže zemljo in izpolnjuje stvarstvo; pa s tem tudi sebe izboljšuje in izpolnjuje Kristusovo naročilo, da se posveti službi bratom. Tako ima človeška kultura odlično mesto v celotnem človekovem poklicu. Po znanostih, filozofiji, umetnostih se človek dviga v višje kategorije resnice, dobrote in lepote. Po vsem človek postaja bolj svoboden in prost podložnosti stvarem ter se more bolj neovirano posvetiti kontemplaciji in češčenju

Stvarnika (prim. Cerkev v sed. svetu, 57).

Kako človek z delom sebe dviga k popolnosti, ki jo hoče Stvarnik, koncil pove drugod: „Ko človek dela, ne samo spreminja stvari in družbo, ampak tudi sebe dovršuje. Mnogih stvari se nauči, svoje zmožnosti razvija in raste ven iz sebe in nad sebe“ (C. v sed. svetu, 35).

Na drugem mestu koncil ugotavlja, da se človek s svojim delom, ki ga daruje Bogu, pridružuje odrešilnemu delu Kristusovemu, ki je podelil delu čudovito vzvišenost (prim. C. v sed. svetu, 67).

Iz tega je še bolj razumljivo, da je Cerkev, kot ugotavlja koncil, prejela in še prejema od sveta in človeške kulture izdatno pomoč in velike koristi pri svojem poslanstvu (prim. C. v sed. svetu, 44 in 58 in 62).

SVETNO DELOVANJE V BOŽJIH NAČRTIH

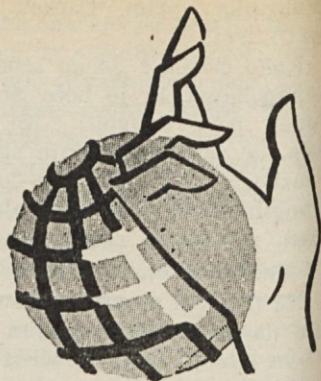
O pomenu svetnih vrednot pri izgradnji eshatološkega božjega kraljestva, t. j. poveličanega božjega kraljestva, ki trajno ostane, govori koncil nekako takole:

Vsakodnevno redno človekovo delo je v službi ljubezni, ki prenavlja svet in oblikuje v njem vesoljno človeško bratstvo. Zaradi Kristusovega odrešenja sv. Duh vzbuja, očiščuje in krepi plemenito željo, napraviti bolj človeku primerno življenje človeške družine. S svetnim delom, h kateremu sv. Duh

nekatero še bolj kliče, tudi služijo nebeškemu kraljestvu. Vse stvarstvo se bo prenovilo. Poroštvo tega je tudi zakrament, ki se v njem naravne prvine, ki so tako obenem pridelek človeške delavnosti, spremene v Kristusovo telo in njegovo kri. Ne vemo, kdaj in kako bo konec sveta in človeštva, in ne vemo, kakšno bo prenovljenje vesoljstva. A vemo iz razodetja, da Bog pripravlja novo zemljo in da bo vse stvarstvo rešeno suženjstva ničevosti. A to upanje na novo zemljo nam ne sme jemati volje, ampak mora še krepiti voljo po preobrazbi te zemlje, kjer telesno raste novo človeštvo. Rast Kristusovega kraljestva je vsekakor različna od človeškega napredka; a ker je od napredka odvisna boljša ureditev človeške družbe, je ta silno važen tudi za Kristusovo kraljestvo. Vrednote človeškega dostojanstva, bratske skupnosti in svobode, ki so plemeniti sadovi naše narave in našega prizadevanja in smo jih gobjili na zemlji v skladu s Kristusovim naročilom, bomo našli potem očiščene vsakega madeža, razsvetljene in preobražene. Na tem svetu je to večno kraljestvo že skrivnostno navzoče, a bo dovršeno ob drugem Kristusovem prihodu (pr. Cerkev v sed. svetu, 38—39).

Dr. Franc Gnidovec

JEZUS JE IMEL RAD UBOGE IN BOLNIKE

KRISTUSOV STANDARD

Ljudje presoajajo vrednost svojega življenja in življenja po materialnih dobrinah, ki jih kdo poseduje. Kdor ima veliko denarja, prebiva v razkošnih palačah, nosi elegantne obleke, se vozi v udobnih avtomobilih, ta jim velja, ta zna živeti. Pomilujejo pa človeka, ki je ubog, ima malo ali nič, ki je odvisen od drugih in ne more ugoditi raznim svojim željam.

Še težje kot uboštvo prenašajo ljudje bolezni. Biti priklenjen na posteljo, poležavati po bolnišnicah, sanatorjih, se dajati operirati, se držati stroge diete, veliko trpeti, tolikokrat brez vsakega upanja na ozdravljenje — kakšen smisel ima vse to za človeka?

Poglejmo, v kakšnem razmerju je bil Jezus Kristus do uboštva in do bolezni. Premislimo, kakšen zgled nam je dal, kaj je učil o uboštvu in kako je ravnal z ubogimi in bolnimi.

Če nam uboštvo pomeni, da človek sicer ima nujno potrebna sredstva za življenje, a v skromni meri, da je dostikrat v stiski in pomanjkanju, potem moramo reči, da je bil Kristus ubog. V uboštvu je bil rojen, v uboštvu je živel in v uboštvu je umrl.

Imel je ubogo mater in uboga rednika, da so se Judje nad tem spotikali in so govorili: „Ali ni to tesarjev sin?“ (Mt 13, 55). Rodil se je ubog v hlevu, ker njegova mati ni dobila prostora v prenočišču (Lk 2, 7). Uboštvo je bilo njegovo znamenje. Angel je naznanil pastirjem: „To vam bo znamenje: Našli boste dete, v plehnice povito in v jasli položeno“ (Lk 2, 12). Ko sta ga mati in rednik prinesla štirideset dni po rojstvu v tempelj, sta izročila dva goloba, kar je bil dar ubogih (Lk

2, 24). Delal je v Jožefovi delavnici, da si je služil vsakdanji kruh. Ni imel svoje strehe, svoje hiše. Nekemu pismouku, ki se mu je hotel pridružiti, je dejal: „Lisice imajo svoje brloge in ptice pod nebom gnezda. Sin človekov pa nima, kamor bi glavo naslonil“ (Mt 8, 20).

Premoženja ni imel. Živel je z dneva v dan od darov, ki so jih ljudje dajali njemu in njegovim apostolom. Nekega dne je iskal hrane na figovem drevesu, pa je ni našel. Ubogim je bilo dovoljeno smukati klasje, in to so delali njegovi apostoli. Judež je imel blagajno za vse, a ni moglo biti veliko v njej, ker bi sicer ne imel kam dejati. Govoril je, da hoče biti služabnik vseh. „Sin človekov ni prišel, da bi se mu streglo, ampak da bi on stregel“ (Mt 20, 28). To je pokazal tudi v dejanju, ko je apostolom umil noge. Apostol Pavel je mogel o njem zapisati: „Čeprav je bil bogat, je zaradi nas postal ubog, da bi po njegovem ugoštvu mi obogateli“ (2 Kor 8, 9).

Ko je učil ljudi, je stopal tudi v hiše bogatinov, če so ga povabili. Tako je šel na obed k pismarju Simonu, k Caheju. A navadno se je mudil med preprostim ljudstvom, med pastirji, ribiči, kmeti. „Ubogim“ je oznanjal blagovest, kakor je o njem napovedal že

prerok Izaija. Res je, da ti „ubogi“, o katerih je v govoru na gori dejal: „Blagor njim, zakaj njih je nebeško kraljestvo,“ ni v prvi vrsti pomenilo, da so bili brez imetja. Pač pa niso nanj navezovali srca. Bili so „ubogi v duhu“, to se pravi, da si niso neredno želeli zemeljskih dobrin, če jih niso imeli. Ako pa jih je kdo imel, ni bil nanje preveč navezan, ampak je njihovo vrednost pravilno presojal. Samo ti so bili sprejemljivi za Kristusovo blagovest. Marija je o takih dejala v slavonspevu Magnifikat: „Lačne je napolnil z dobrotami in bogate je odpustil prazne“ (Lk 1, 53). Dejansko so ti „ubogi v duhu“ bili tudi v rešnici ubogi, niso imeli veliko premoženja.

LAZAR PRED VRATI

Kaj je Jezus sodil o uboštvu, moremo spoznati iz prilike o bogatinu in ubogem Lazarju. Bogatin se je razkošno oblačil in se gostil dan za dnem. Berač Lazar je zaman pri vratih čakal, da mu bo dal kakšno pomoč. Psom so metali od mize kosti, Lazarju niso dali ničesar. Po smrti je bil bogatin pokopan v pekel, berač Lazar pa je bil sprejet v raj. Vlogi sta se zamenjali. Prej je bil Lazar slaboten, reven, kot be-

1. svetovni evharistični kongres:
1881 – Lille (Francija)

rač na najnižji stopnji v človeški družbi, v onostranstvu pa je bil povzdignjen, je postal bogat, nepopisno srečen. Bogatin je bil na zemlji mogočen. Ljudje so se mu klanjali, se mu prilizovali, da jih je vabil na pojedine. Uboge je preziral, še pogledal jih ni. Na dan obračuna je ostal prazen in je bil zavržen.

Iz te prilike lahko tudi spoznamo, kako silno težko je ljudem spremeniti mišljenje. Dopovedovati jim, da v bogastvu za človeka ni sreče, je popolnoma brezuspešno. Tudi če bi kdo od mrtvih vstal in bi ljudem razlagal, da je na drugem svetu drugače, bi mu ne verjeli. Zato je božji Učenik zelo priporočal „duhovno uboštvo,“ to je nenavezanost na zemeljske dobrine. Notranje se mora od njih odtrgati. Notranje, duhovno uboštvo je potrebno vsem, tudi tistim, ki ničesar nimajo. Če bi ubogi gledali v bogastvu zadnje, najvišje, če bi bil denar edini predmet njihovih želja, jim njihovo resnično uboštvo ne bi nič koristilo.

Bogatini naj pokažejo, da na premoženje niso preveč navezani; zato jih je Jezus opominjal: „Varujte se vsake lakomnosti“ (Lk 12, 15). „Ne nabirajte si zakladov na zemlji, kjer jih uničujeta molj in rja, in kjer tatje kopljejo in kradejo“ (Mt 6, 19). „Od znotraj, iz srca prihajajo ljudem hudobne misli... tatvine... lakomnosti“ (Mr 7, 21). Nikdar ni zahteval, da bi se človek moral odpovedati vsakemu imetju, pač pa je popolno uboštvo priporočal tistim, ki bi hoteli postati popolni. Bogatemu mladeniču je dejal: „Ako hočeš biti popoln, pojdi, prodaj, kar imaš, in daj ubogim“ (Mt 19, 21). Svojim učencem je govoril: „Prodajte, kar imate, in dajte ubogajme“ (Lk 12, 33).

Apostoli so nauk Jezusov dobro razumeli. Zapustili so vse, kar so imeli, in so hodili za njim. Prvi kristjani so jih v Jeruzalemu posnemali. „Posestva in premoženje so prodajali in jih razdeljevali med vse, kolikor je kdo potreboval“ (Apd 2, 45). Sv. Pavel je naročal nabirke za uboge (Rimlj 15, 26; 1 Kor 16, 2; 2 Kor 8, 1-6). Radi naj zanje darujejo, dajejo naj na skrivnem, „Oče ti bo vrnil“ (Mt 6, 4). Ne z žalostjo ali po sili, marveč z veseljem naj daje-

**Začetnica evharističnih kongresov:
Francozinja Marija Marta Tamsier**

jo, „ker veselega daritelja Bog ljubi“ (2 Kor 8, 7).

Krepkeje Jezus ni mogel poučariti dolžnosti podpiranja ubogih, kakor je storil, ko je dejal, da ima pomoč potrebnemu isto vrednost, kakor če bi jo njemu samemu izkazali. „Kdor vas sprejme, mene sprejme“ (Mt 10, 40). Na dan splošnega obračuna bo izvojenim govoril: „Lačen sem bil in ste mi dali jesti; žejen sem bil in ste mi dali piti, nag sem bil in ste me oblekli“ (Mt 25, 35-36). Zato bodo prejeli plačilo. Drugi pa, ki ubogim niso pomagali, bodo zavrženi.

SAM JE POMAGAL

Jezus pa ni samo učil, da je treba ubogim pomagati, ampak je tudi sam pomagal. Ko so tisoči poslušalcev vztrajali pri njem celo več dni in niso pomislili na hrano, je dvakrat napravil čudež, da jih je nasitil.

Pohvalil je ubogo vdovo, ki je malenkost darovala za tempelj, ker je dala vse, kar je imela.

Umrl je ubog. Ko so ga križali, mu niso mogli vzeti drugega kakor obleko, ki jo je nosil na sebi.

Njegov zgled, njegov nauk, njegova dela nam dokazujejo, da je imel veliko ljubezen do ubogih. Učil je, da je treba ubogim poma-

gati, nasiti lačne množice in s svojim zgledom pokazal, da uboštvo ni nekaj slabega, ampak je za človeka velike vrednosti, če je združeno z notranjim uboštvom, da s srcem človek ni navezan na zemeljske dobrine.

KAKO JE JEZUS LJUBIL BOLNIKE?

Kakšno je bilo Jezusovo razmerje do bolnikov? Imel je do njih prav posebno ljubezen. Največ čudežev je naredil, da je bolnike ozdravil.

Bolezen za človeka ni nekaj naravnega. Iz Stvarnikovih rok je prvi človek prišel duševno in telesno zdrav. Šele človekov upor Bogu je prinesel na svet bolezní. Po vstajenju, ko bodo naša telesa poveličana, ne bo več nobenih bolezní. Na zemlji pa človeka zadevajo. Jezus prinaša na svet odrešenje in zato bolnike ozdravlja.

TEGA ČLOVEK NE MORE

Ozdravljaj je bolnike vsake vrste: neme, gluhe, slepe, kruljave, hrome, vodenične, gobave, moža s suho roko. Nekatera ozdravljenja evangelisti podrobno opisujejo. Skoro na vsaki strani evangelija

**Na mednarodno podlago
jih je razširil papež Leon XIII.**

čitamo o njih. Zahteval je od ljudi vero. In ozdravljaj jih je samo z besedo, nekaterih se je dotaknil, včasih je napravil kakšno simbolično znamenje, gluhonemu je položil prst v ušesa in se je s slino dotaknil njegovega jezika. Pogledal je proti nebu in je rekel: Odpri se! In takoj so se tistemu odprla ušesa in se je razvezala vez njegovega jezika, da je prav govoril. Tudi na daljavo je Jezus ozdravljaj.

Večkrat evangelisti o njem pravijo, da je ozdravil sploh vse bolnike v kakšnem kraju, vse, ki so mu jih prinesli. Tako piše evangelist Matej: „Ko se je zvečerilo, so mu privedli mnogo obsedenih in izgnal je z besedo duhove in ozdravil vse bolnike“ (Mt 8, 16-17). Na drugem mestu pravi: „In pri-

vedli so k njemu vse bolnike z različnimi boleznimi in mukami, obsedene in mesečne in mrtvoudne, in jih je ozdravil“ (Mt, 4, 24). Sveti Luka pravi: „Silno veliko ljudstva iz vse Judeje in Jeruzalema in primorja tirskega in sidonskega, je prišlo, da bi slišali in da bi bili ozdravljeni od svojih bolezni; tudi tisti, ki so jih nadlegovali nečisti duhovi, so dobivali zdravje. Vse ljudstvo se ga je hotelo dotikati, zakaj moč je izhajala od njega in je vse ozdravljala“ (Lk 6, 17-19). Vsi so strmeli nad njegovimi čudeži in so govorili: „Vse je prav storil: gluhim daje, da slišijo, nemim, da govore“ (Mr 7, 27).

TO JE IMEL ZA VAŽNO

Praški kardinal Beran (Češka), sedaj v Rimu, prej pa 18 let v komunističnih ječah in onemogočen pri vodstvu škofije

Ozdravljanje bolnikov je imel za tako važen del svojega poslanstva, da ga je izročil tudi apostolom, kakor pravi evangelist: „In poklical je svojih dvanajst apostolov ter jim dal oblast, izganjati nečiste duhove in ozdravljati vsakotere bolezni in vsakotere slabosti“ (Mt 10, 1). „Dal jim je moč in oblast nad vsemi hudimi duhovi in da bi ozdravljali bolezni“ (Lk 9, 1).

Oblast ozdravljanja so apostoli tudi uporabljali. Ko sta šla Peter in Janez v tempelj molit in sta videla od rojstva hromega berača, mu je Peter dejal: „Srebra in zlata nimam, kar pa imam, to ti

dam: v imenu Jezusa Kristusa Nazarečana vstani in hodi!“ (Apd 3, 6). Apostolska dela poročajo, da so nosili bolnike in jih polagali na ceste in nosila, da bi ob Petrovem prihodu vsaj njegova senca koga izmed njih obsenčila. Prihajala je v Jeruzalem množica tudi iz sosednih mest z bolniki in takimi, ki so jih mučili nečisti duhovi: in vsi so bili ozdravljeni (Apd 5, 15-16). Ljudje so postajali kristjani, ker so videli, da se po rokah apostolov godé velika znamenja in čudeži (Apd 9, 13).

ZA BOLNIKE, NE SAMO ZA UMIRAJOČE

Za bolnike je Jezus postavil poseben zakrament, sv. maziljenje, da jim pomaga prenašati trpljenje, jim odpušča grehe in prinaša tudi telesno zdravje, če je to duši v korist. Apostol Jakob piše v svojem listu: „Če je kdo med vami bolan, naj pokliče duhovnika cerkve in naj ga v imenu Gospodovem z oljem mazili ter nad njim moli; in verna molitev bo bolnika rešila in Gospod mu bo popboljšal, in če je v greh, mu bo odpuščeno“ (Jak 5, 14-15).

Ozdravljenje teles je bilo znamenje ozdravljenja duše in podobna povečanja, ko bo po vstajenju tudi človeško telo dobilo nazaj prvotno lepoto in zdravje, ki ga je skvaril greh.

NEKOČ BOMO VSI OZDRAVELI

Kristus je prevzel nase naše trpljenje in naše grehe. Dosegel je spravo za grehe, da bo nekoč prinesel ozdravljenje vseh telesnih bolezni. Tako je pokazal, da je resnični Odrešenik sveta. Nosil je sam težo bremena, da bi ga nam olajšal, trpel je, da bi nas ozdravil, umrl je, da bi mi živeli. Tako je dal človekovemu trpljenju, ki se kaže zlasti v ubožtvu in v bolezni, svoj smisel in svojo rešitev.

Nič ne pomaga človeku, ki je berač in je prikljenjen na bolniško posteljo brez upanja ozdravljenja, če mu kdo govori o napredku, o vedno novih odkritjih, o poletih na nebesna telesa, o zemeljskem raju. Zanj je vse to brez smisla. Ne preostaja mu drugega kakor obup.

Veren človek pa ve, da po vstajenju ne bo ubožstva, ne bolezni in ne drugega trpljenja. Sedaj ima njegovo trpljenje spraven pomen; človek zadoščuje za svoje grehe in za grehe drugih, če ga prenaša v združenju s Kristusom. Kakor je Odrešenik po vstajenju nosil na svojem telesu povečana znamenja svojih ran, tako bo trpljenje ubogih in bolnih, če ga bodo prenašali z vero in ljubeznijo, zanje pomenilo večji sijaj v slavi.

Dr. Jože Prešeren

V DRUŽINI

Mila beseda namenjena tebi

Družina, ki je čudodelni studenec zemske sreče, je živ organizem božjega stvarjenja. Vprav ona je največja vzgojiteljica naroda, višja, kakor vse vzgojne metode sveta. Kar učijo dobri starši otroke, je in ostane najvažnejše za človekovo življenje. Kajti Bog je postavil človeka na zemljo z določeno nalogo, kot gospodarja, rednika, da si ustvari družino, ki je zibel človeštva. Božji namen ni bil, da stopa človek sam in osamljen skozi življenje.

Včasih je obstoj družine ogrožen s trpljenjem, ki pa ni samo pasivno stanje, temveč pozitivna dejavnost v človeku, ki je ostal zvest krščanskim dolžnostim. Le-te pronicajo v globino človeškega bistva in tvorijo njegovo ubranost. Tedaj prodira vanj luč upanja, prodira božja ljubezen in si išče poti v dušo posameznika. Razjasnijo se mu misli ob prvem svitu jutra, ob vstajanju dneva...

Usoda družine je tesno povezana z blagostanjem ali nadlogami

naroda in z njegovo kulturo. Notranje nemoči in razdvojenosti so večkrat vzrok gospodarske težave, katere pozna vsak iz sveta lastnih doživetij. Zato je odločilno, ali je narod delaven, pošten, veren, ali ne. V tem je najgloblji, prvenstveni izvor sreče ali nesreče marsikatere družine ali vsega naroda. Srečno zakonsko življenje je največja nagrada našega zemskega bivanja. Na njem temelji in je uprta država, mir, npravstvenost in v celoti naše telesno in dušno zdravje.

Notranja moč, ki naj to družinsko tvorbo, očeta in matere, združuje, mora sloneti na veri in ljubezni, iz katere se poraja nov rod. Saj je materinstvo naravni razcvet, naravno dopolnjenje žene v družini.

Nobenh vzgojnih občestev ni, ki bi na mladega človeka in na prihajajoče rodove tako globoko vplivali, kakor prav družina. Nikoli ni človek bolj sprejemljiv in željan posnemanja, nikdar pozneje ne vsrkava vase, v svoje mlado srce tako, kot v najnežnejši dobi otroštva. Znano je, da je za otroka odločujoča doba prvih, ranih let, ko se mu oblikuje značaj, ko se čustveno razvija in ko črpa in sprejema vase vse življenjske navade staršev, bratcev in sestic. Vera v božje resnice je otrokom izročilo od staršev iz roda v rod; od njih je slišal otrok govoriti o Bogu in k Bogu moliti.

Otrokom, ki se v duševnem in tudi duhovnem življenju ne znajdejo in ne vedó kam pelje njihova pot, nudijo starši, ravno nasprotno, vse mogoče civilizacijske pridobitve in vso udobnost. Površnost v življenju nekaterih staršev, njih notranja praznina, ki je posledica napačnega razumevanja nove tehnične dobe, prehaja v mladi, še idealni, doraščajoči svet in ga usmerja na napačno življenjsko pot.

Mladini, ki si ustvarja svojo bodočnost, svoj pogled na svet, je težko, ako ji starejši, ki živijo samo v svoji preteklosti, ne olajšajo njihovih stopinj. Starši morajo ta nagib mladega svetá v novo življenje samo pozdraviti in pokazati zanj vse zanimanje in razumevanje. Le tako se bo ustvarila med starši in otrokom trdnejša povezanost, ki bo temelj njegovi sreči.

Večkrat vrže usoda mladega človeka v take življenjske razmere, da se ne more prilagoditi hotenju svojih staršev. Ni se čuditi, če se nekaterim ne posreči z lastnimi močmi najti vključitve v življenje. Ne

zavračaj in ne zametuj ga, ne krivi ga v ničemur, on je potreben tvoje pomoči, tvoje pobude in tvoje ljubezni.

Družina je svet v malem; vendar ta majhen svet, ta zakonska zveza ne uspeva sama, mož in žena potrebujeta moralnih moči tudi od družbe, v kateri živita. Krepita se ob dobrih zgledih vernih družin v svojem okolju.

Ko se vrača družinski oče utrujen od naporenega dela in dolgih voženj domov, mu ženin prijazen pozdrav in razigran smeh otrok odvzame vse skrbi in težave prestalega dne. Pogled na božjo podobo Stvarnika in Očeta, v katerem zavetju se čutijo vsi varni, to daje družinski skupnosti znova novih moči. Tu ni več osamljenosti, tu je dom, kjer je mož resnično ljubljen, vedno pričakovan, kjer najde v težkih, pa tudi veselih urah — svojo družino...

Tilda Eiletz

Ali mladina ljubi glasbo? (2)

Otrok mora biti pri učenju glasbe natančen in dosleden. Dnevno se mora redno in zbrano vaditi, čeprav mu ne ugaja. Ta, v začetku gotovo prisiljena doslednost mu pripomore, da si počasi pridobi doslednost pri drugem učenju.

Dober glasbeni učitelj zna dobiti in obdržati kontakt s svojimi učenci. Zna jih vzpodbujati, kadar iz katerega koli vzroka omahujejo. Ker je glasbeni pouk oseben, se dober vzgojitelj individualno posveti otroku. Zato lahko za vsakega učenca posebej ugotovi, kje se mu javljajo težave. Vsak dan jih z njim na glasbeni osnovi uvaja in mu jih na ta način sproti odpravlja.

Starši moramo otroke vzpodbujati, opominjati in jih nadzorovati pri učenju. Da je Jože prenehal z učenjem klavirja, so verjetno v veliki meri krivi tudi njegovi starši, ker ga niso znali pridobiti ali celo prisiliti za nadaljnji študij.

Pouk glasbe navaja otroka k redu, natančnosti in pravilni razdelitvi časa. Mnoge matere tožimo, da so otroci s šolo, nalogami in učenjem tujih jezikov tako zaposleni, da jim primanjkuje časa za glasbeno izobrazbo. S pravilno razdelitvijo in dobro voljo pa tudi to zmoremo. V potrdilo te moje vere je več slovenskih deklet, med njimi tudi Majda.

Zakaj je glasba tako važna za našega otroka?

Glasba plemeniti in obogati našo notranjost. Naše notranje življenje jo rabi in hlepi po njej. Rabil jo je že pračlovek. O njem vemo malo. Pri arheoloških izkopavanjih pa so našli prav enostavna glasbila, ki nam dajo misliti, da se je ravno pračlovek v veliki meri posluževal glasbe. Verjetno jo je bolj rabil, nego mi. Najbrž je bil njegov besedni zaklad majhen in njegovo izrazoslovje borno. Zato se je zatekel k glasbi, da je z njo podajal svoje občutke. Tudi mi jo uporabljamo, kadar nam primanjkuje besed, da bi izrazili svoja čustva. Veselje, žalost in vero v Boga lahko z njo najlepše povemo.

Najverjetnejši izvor glasbi je gotovo ljubezen, predvsem materinska; saj svojemu detetu mati že v prvih dneh njegovega življenja s petjem izkazuje svojo milino in ljubezen.

Pavlina Dobovšek

V naših družinah je evharistični kongres:

- če družina živi v milosti,**
- če črpa milost iz evharistije,**
- če po evharistiji živi v ljubezni**
- če je po ljubezni v prijateljstvu z Očetom in Sinom in Duhom in brati ter sestrami.**

zapiski

Na vrsti so moji otroci.

Najstarejši je Pavel. Sedemleten, dobrohotnih oči, visoke rasti in svetlih las, boječ in zamišljen. Hodi skokoma, zato mu pravimo „bambi“. Živi v svetu neprestane delavnosti. Zdaj si umišlja, da je konj, zdaj junak, zdaj Amerikanec ali Indijanec ali vse obenem. Od kar je videl nek zgodovinski film, se smatra za hrabrega viteza. Ko mu je mama rekla, naj ji pomaga pospraviti z mize, je odkimal z glavo:

„Vitezi tega ne delajo.“

A on stori. Kajti imeti za seboj pet oz. šest bratov, je velika odgovornost. Pavel se je dobro zaveda. Mami pomaga, se sam oblači in priskoči na pomoč mlajšim. Odstopi jim igrače, kadar jokajo. Ožka mu vedno naroča, ko odhaja na delo.

„Pazi na vse, sinko. Tudi na mamo.“

In Pavel pritrdi z vsem čutom odgovornosti. Tako raste Pavel navzgor in navznoter. In raste obenem trdno povezan s svojimi brati, ki so mu tudi prijatelji. Zadnja njegova izjava je, da se bo poročil z mamo, ko bo velik in bo vitez.

Peter je sonce naše družine. Svetlih oči, razkuštranih kodrov, navihanega in dobrega obraza, pre-

dobrega srca. Pravi posebnež. Bra-
tje mu pravijo „pajac“, ker vedno
skrbi za smeh, kadar se igrajo
cirkus. Izredno je navezan na Pav-
la. Kdaj pa kdaj ga skuša posne-
mati, vendar pri tem ohranja svojo
osebnost. Ko se je Pavel izgovoril
mami, da principi ne pospravljajo
miz, je tudi zase ugotovil, da biko-
borci prav tako ne. Včasih nam-
reč pravi, da bo „torero“. Spet dru-
gič hoče biti mašnik. Ima izrazit
pesniški temperament.

Ko je zadnjič gledal skozi okno,
me je na lepem poklical:

„Očka, očka!... Boga sem videl!“

„Boga? In kakšen je bil, sinko?“

Preprosto je odgovoril:

„Bel.“ In že je stekel k igranju.

Očka premišlja. Ve, da to niso
Petrove norčije niti fantazije. Ve
tudi, da so nedolžni Bogu posebno
ljubi. In od takrat ima Petra še
raje.

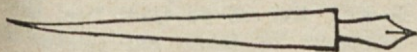
Tretji je Jakec. Mama me več-
krat opozori na imena naših otrok.
Pavel, da je razumski in preudaren
kot Savel iz Tarza. Da je Peter
iskren, nenaden in strasten kot Si-

mon, ribič. Da je Jakec ves vi-
hrav in silen.

Da. Tak je naš Jakec. Kadar go-
vori, vsaj polovico besed ni mogo-
če razumeti. Zanimivo pa je, da
prav zaradi izredne solidarnosti
hoče vedno pomagati in tolmačiti,
kadar se Petru zamotajo besede.
Je tudi pravi izvedenec v gregori-
janskem petju. Ne smejte se! Rad
se sprehaja po hodniku, sam in z
nenavadno nizkim glasom prepeva
neke melodije, ki spominjajo na
cerkvene pesmi. Najraje ima se-
strico Lučko in prav tako ona nje-
ga. Razumljivo. Po starosti sta si
najbližja. Na zunaj je njegova po-
java bolj klaverna. Nič mu ni, če
hodi s hlačami za petami. A važno
je zanj, da je sestra ipeo oprav-
ljena. Njegova posebna vrlina je
pristrčnost, ljubeznivost. Včasih me
zaskrbi, kaj bo z njim v življenju,
če bo vedno tak. A se tolažim, da
niti ni najvažnejše, ali mu gre
dobro ali slabo. Da le ostane dober
kot je. S tem si bo zagotovil po-
seбно prijateljstvo z Bogom, ki je
vir vse dobrote.

(Po J. M. Pérez Lozano:

„Diario de un padre de familia“)

Dopisujemo si

REPETENT

Sin je padel pri ponavljalnih iz-
pilih. Razreda ponavljati noče. Po-
nudeno možnost, da naredi ponav-
ljalni izpit še enkrat, kakor tudi iz-

pite čez tekoči razred — noče izra-
biti.

Zaprl se je, ne mara več med so-
vrstnike. V skrbeh sem zanj. Bojim
se, da si bo izbral družbo, ki mo-

jemu možu in meni ni všeč. Kaj naj storim?

Ne poveste v katerem razredu je vaš sin padel. Da se mu je šola uprla je čisto naravno in iz ponavljalnega leta ne delajte tragedije. Verjetno je bil fant še premlad. Leto naj le ponavlja a na drugem zavodu, da ne bo imel na sebi madeža „repetenta“. Tudi družbo bo na ta način lahko spremenil. Ste kaj mislili na škofov zavod v Adrogeju? Posvetujte se z vodstvom tega zavoda. Na vsak način pa naj fant zamenja šolo, a ne ker bi bila prejšnja slaba, marveč da spremeni okolje. Če ima stalne težave s študijem naj naredi „test“ za izbiro poklica. Morda se mu odpre kaka nova pot.

LEVIČAR

Moj sin je levičar. Ko smo še pri majhnem otroku opazili, da raje rabi levico, nego desnico, smo še posebej polagali važnost, da bi ga priučili, naj uporablja desnico. Zaman ves napor. Peljali smo ga k zdravniku. Svetoval nam je, naj ga vsaj do šolske dobe pustimo razvijati, kakor se bo telo samo razvijalo. Prišel je v šolsko dobo. Zdravnik trdi, pustite ga, naj uporablja roko, ki mu najbolj odgovarja. Je dober učenec, izgovarjavo ima dobro v obeh jezikih, ima logične in trezne zaključke — torej je umsko dobro razvit. Vse bi bilo dobro, če

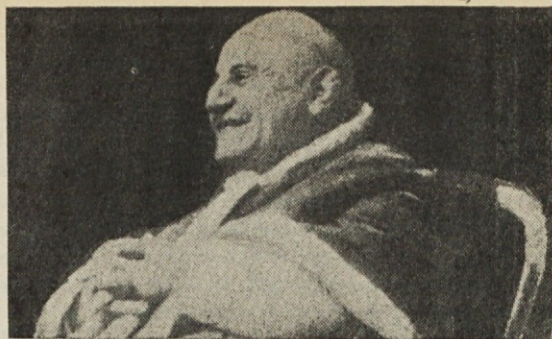
nam ne bi bilo pred ljudmi nerodno, da je levičar.

Dodam še, da smo v zadnjem letu pričeli z načrtnim poučevanjem uporabljanja desnice. Uspeh je bil ta, da otrok še raje piše z levico in pa — njegova preje z levico pisana pisava je bila še dokaj lepa in običajno velika — je sedaj postala izredno majhna.

Ko jo gledam, dobim nehote občutek, da se je dete zaprlo vase... Kaj naj storim? Naj ga še naprej učim, oz. silim pisati z desnico, ali naj sledim nasvetu zdravnika in prepustim otroku popolno svobodo glede uporabe roke — kakor to svetujejo predvsem zdravniki v angleških državah?

Gospa, če hočete sina uničiti, silite ga naj postane to kar ni. Kdo pravi da je „desničarstvo“ normalno? Naravno je, kar je v skladu z naravo. Sin naj razvije svojo osebnost, vam bi pa svetoval, da vnaprej pozabite na staro učenje o „levi“ in „grdi“ roki, ki ste ga morda slišali še kot otrok. Se vam ne zdi, da je boljše imeti veselega nadarjenega „levičarja“ kot pa povprečnega, zaprtega „desničarja“. Ste že kdaj opazili koliko umetnikov uporablja levico? Kar se pa ljudi tiče, samo omejenim se lahko zdi smešno če vidijo, da kdo piše z levico. Bodočnosti in talentov svojega sina pa menda ne boste podrejali mnenju ljudi, ki jim je resnična sreča vašega sina prav malo mar!

IZ
DNEVNIKA
JANEZA
XXIII.

23. januar (1903)

Danes sem šel v cerkev imena Jezusovega (Al Gesú) in sem bil navzoč pri slovesnem sklepu tridnevne razporeke, preteča nesreča za domovino in za Cerkev v Italiji, je zbralo okoli treh svetih osebnosti nešteto množico kristjanov, da bi bilo družinam prizaneseno z nesrečo.

Zdi se mi nemogoče, da Gospod ne bi poslušal toliko gorečih molitev, ki se dvigajo k njemu po vseh krajih v Italiji. Ker pa je prihodnost v njegovih rokah, se seveda popolnoma zanesem, da bo to pripomoglo k njegovi slavi; in to mi je dosti in me tolaži. Karkoli naj se zgodi, jaz bom nadaljeval z molitvijo. V teh dneh mi bo prav sladko misliti na sveto Družino, pridružiti se njihovim čustvom, prositi in posnemati (njihove) kreposti, ki jih tako zelo potrebujem. Jesu, Maria et Joseph, amores mei dulcissimi, in vobis vivam, pro vobis patiar, pro vobis moriar! Jezus, Marija Jožef, moja najslajša ljubezen, naj v vas živim, za vas trpim, za vas umrjem!

Opomba: Tisti čas je bilo v Italiji veliko govorenja o razporeki. 20. feb. 1902 je to zadevo omenjal tudi kralj v tako imenovanem kronskem nagovoru.

27. januar (1903)

Kar najbolj bom pazil, da bom zadržan v govorenju, posebno na račun drugih. Kolikor bolj jezik mi ga, toliko bolj rastejo nevarnosti in se množe pregreški. Da, odkritosrčen bom, pa vedno obziren. Jesu, Jesu, aspice in me et vide! — Jezus, Jezus, obrni svoj pogled name in glej me (pr. Ps, 118, 132)!

29. januar (1903)

Danes je bil popolnoma prazničen dan; preživel sem ga v družbi s svetim Frančiškom Saleškim, svojim preljubeznivim svetnikom. Kakšen lep lik moža, duhovnika, škofa! Če bi mogel biti kot on, si ne bi nič gnal k srcu, čeprav bi me izvolili za papeža. Ljubo mi je pogosto znova misliti nanj, na njegove kreposti, na njegov nauk; kolikokrat sem bral njegovo življenje! Kako so njegove misli sladke mojemu srcu! Kako se v luči njegovih zgle-

dov čutim bolj razpoloženega za ponižnost, ljubeznivost in mirnost. Moje življenje — Gospod mi to pravi — mora biti popolni posnetek življenja svetega Frančiška Saleškega, če hočem, da bo rodovitno v kaki dobri stvari. Nič izrednega naj ne bo v meni, v mojem ravnanju, da bi delal kaj drugega kot navadne reči: omnia communia sed non communiter — vse navadno (kot drugi), toda drugače kot navadno! Velika, najgorečnejša ljubezen do Jezusa Kristusa in njegove Cerkve, nespremenljiva duhovna vedrost, neizrekljiva ljubeznivost nasproti bližnjemu, glej, to je vse!

O moj ljubeznivi svetnik, koliko stvari bi ti mogel tu pred teboj v tem trenutku povedati! Nežno, te ljubim: vedno bom imel kako misel zate in kak pogled. O sveti Frančišek, o sveti Frančišek, nimam besede. Glej, kaj čutim, ti pa naredi drugo, kar je potrebno, da bi ti bil podoben!

Opomba: Besede: „che mi occorre a rassomigliarvi — kar je potrebno, da bi ti bil podoben,“ je Janez XXIII. pripisal leta 1962.

31. januar (1903)

Minima maxima faciam — Majhne stvari bom kar najbolj cenil. Minuta zapravljenega časa, ali besedica, ki je nisem povedal, ker je bila potrebna, ali je nisem povedal, ko je bila potrebna, že zadoščata, da se srce razburi za štiri in dvajset ur. Kar najbolj res je, da je vse to napuh. Toda moram se učiti na svoje stroške in iz svojega napuha. Moj dobri duhovni oče mi kar na-

prej govori, da se moram truditi vedno za najbolj popolno, za to, kar bo Bogu najbolj všeč. Po tem načelu, ki ga ni mogoče zavreči, ne sme biti več razlogov, ki me spodbujajo, naj bi stregel svojim nagnjenjem. O Jezus, o Jezus, glej mojo revščino; samo ti me moreš dvigniti k sebi; tvojim rokam se izročim kot mrlič. Jezus, daj mi življenje!

1. februar (1903)

Čisto, nežno veselje, ki mi mora vedno prevzemati moje srce, se najbolj jasno izraža v prav zelo majhnih dejanjih. Torej bodi zelo pozoren: ni dovolj, da znaš biti potrpežljiv v nasprotnih stvareh, tako da drugi ničesar ne opazijo; sam moram čutiti v sebi neko neizrekljivo sladkost in prijetnost, iz katere se rodi na ustnicah nasmeh, in to najbolj vesel, prav takrat, ko čutim nagnjenje k resnosti zaradi prizadevanja, da se ne bi spreminjal. Skratka, moja potrpežljivost mora biti vesela in smehljajoča se ter ne preveč resna, ker je sicer nevarnost, da bom ob vse zasluženje. Jesu mitis et humilis corde, fac cor meum secundum cor tuum! — Jezus krotki in iz srea ponižni, upodobi moje srce po svojem srcu!

2. februar (1903)

Misel, da sem dolžan in da imam za svojo glavno in edino nalogo, da za vsako ceno postanem svetnik, mora biti moja neprestana skrb, toda jasna in mirna skrb, ne pa težka in nasilna. Tega se moram spominjati vsak trenutek: od zjutraj, ko odprem oči jutranji luči, do večera, ko

jih zatisnem za spanje. Ne vračajmo se torej k enkratnim metodam in navadam. Vedrost in mir, toda stanovitnost in nepopustljivost. Brezpogojna nezaupljivost váse in nizek pojem o sebi, ki naj ju nepretrgano spremlja združenje z Bogom po gorki ljubezni. Hic opus, hic labor. O bone Jesu, adiuva me! Maria, Maria, monstra te esse matrem! — Tu te čaka delo, tu napor! O dobri Jezus, pomagaj mi! Marija, Marija, pokaži, da si Mati!

3. februar (1903)

Jutri, prvi petek v mesecu, je velik praznik, ker je posvečen presvetemu Srcu Jezusovemu. Izredna zbranost, mrtvičenje jezika in velik ogenj ljubezni. Cor Jesu, flagrans amore nostri, inflamma cor nostrum amore sui! — Srce Jezusovo, ki goríš v ljubezni do nas, vžgi naše srce z ljubeznijo do tebe!

6. februar (1903)

Najbolj težka skrb, ki me te dni vznemirja, je študij. Prav na dnu, dá, prav na dnu pa je vse le samoljubje. Mislimo si, da ne moremo biti v resnici veliki ljudje, če nismo znanstveniki v najvišji meri. To pa se pravi misliti po načelih sveta; pa je vendar primerno, da se naučimo misliti drugače. Moja resnična veličina je v tem, da v vsem in popolnoma vršim voljo božjo. Če bi Bog hotel, da sežgem knjige in postanem ubog laiški redovniški brat, ki naj me uporabljajo za najbolj ponižne službe v kakšnem nepoznanem

in preziranem samostanu, bi srce krvavelo, toda bi moral to narediti in bi tako postal v resnici velik. Za božjo voljo, nikar si torej ne belimo glave! Ne quid nimis — Ničesar ne preveč!

15. februar (1903) Mesečna duhovna obnova

Moje opombe pravijo, da sem za deset dni pretrgal z njimi. Zakaj to? Sam si ne znam razložiti tega. Ali sem kriv? Ne verjamem. Po drugi strani pa ne smem čutiti preveč nezadovoljnosti, če ni krivde. Nasprotno, če bi žaloval, bi bilo to znamenje, da se je napad izvršil na nepravem mestu. Saj popolnost ni v tem, marveč v ljubezni do Boga in v preziranju samega sebe pred njim.

Današnjega dne si ne bi upal imenovati dneva mesečne duhovne obnove, toda bil je dan duhovne obnove, a obnove sui generis, obnove svoje vrste. Ves dan nisem naredil drugega, kakor da sem se spominjal, da je danes dan duhovne obnove. Preživel sem svoje ure, kakor so mi predstojniki naložili: v cerkvi, na podeželju, pri razvedrilu, na sprehodu, pa nič drugega; nobenega premišljevanja, nobenih posebnih razmišljanj, nobenih nabožnih vaj, ničesar. Domine, tu vides omnia. Gospod, ti vidiš vse. Kako je z mojo vestjo? Gotovo v nekoliko drugačnem stanju kot pred mesecem. Sam ne vem več, kaj naj rečem. Ali sem v stanju napredovanja? Zdi se, da ne. Zelo veliko je raztresenosti; tista

tako tankovestna zbranost duha v prvih dneh je nekoliko izginila; sem ter tja sem kak četrt ure časa napravil brez koristi in govoril. Ob vsem tem pa sem miren. Kadar se pripravim, da bi res kaj naredil, ne znam najti boljšega načina; ne znam razložiti te zadeve. Edina rešitev se mi zdi ta-le: Bog me pušča v mojih pregreških, da bi se vedno bolj poniževal ter se ob pogledu na svojo revščino dvigal vedno bliže njegovemu ljubeznivemu Srcu, ki je moje resnično življenje. Torej, hvaljeni Jezus, se prepustim tebi, se vržem v tvoje naročje s svojo raztresenostjo, z dejanji napuha in grehi. Ne znam narediti kaj drugega. Posebnih sklepov ne bom naredil. Vedno bom mislil nate, zlasti v teh pustnih dneh; velika mirnost in neprestana odločnost ob pregreških, v katere zaidem vsak trenutek; hišna pravila v vsem in povsem in Deo gratias, Bogu hvala! Jesu, spes suspirantis animae, recordare mei! Jezus, upanje zdihujoče duše, spominjaj se me!

18. februar (1903)

Človek nikoli ni tako velik kot takrat, ko je na kolenih. To je krasen stavek, vreden viteza Kristusovega Ludovika Veullota. Spominjajmo se tega dobro in vedno! Ni torej znanje višek veličine in slave, marveč spoznanje nas samih, našega niča pred Bogom; zavest, da potrebujemo Boga, brez katerega smo vedno zelo majhni, čeprav se dvigamo visoko kot velikani (giganti). O Marija, o Marija!

20. februar (1903)

Danes je dies magna, velik dan. Naš sveti oče je dopolnil petindvajset papeževanja. Katoliški svet se je znašel pred njim, da bi mu izrazil svoje čestitke in svojo vdanost ob srečnem dogodku, ki se je uresničil samo dvakrat v devetnajstih stoletjih. To je dejstvo, ki vzbuja največje začudenje in je v tako skeptičnem okolju povzročilo, da moremo z roko otipati prst božji v njegovi Cerkvi; to je papež, o kateremu se je govorilo, da bo umrl, ko so ga ovenčali s tiaro; ki se je petkrat po pet let upiral zobu časa; ki je napolnil svet s svojim slavnim imenom; medtem ko so njegovi preganjavci izginili in z napuhnjениmi glavami, ki so jih razbili ob skali na kateri se dviga njegov apostolski prestol, odšli drug za drugim v grob, je vse preživel čudovito mlad pri svojih triindevetdesetih letih, da strmečim ljudstvom pripoveduje Gospodova dela. V živahnem ploskanju, s katerim so danes lombardski romarji, vredni svojih izročil, pozdravljali častitljivega starčka, ko so izražali zahvalo, ki se je veličastno dvigala pod Mihelangelovo kupolo ob petju ambrozijanskega hvalospeva, je resnično odmevalo glasno navdušenje narodov, goreč utrip človeštva, ki se je zelo srečno veselilo tega dne, ki ga je že dolgo pričakovalo. Tudi jaz pridružujem svoj glas k glasu sveta; tudi jaz sem danes sredi množice na grobu svetega Petra molil za velikega papeža. Oh, Leon, Leon, naj se dvigajo v nebo moje revne molitve, ki naj bodo rodovitne bla-

goslovov, uspeha, zmage záte in za tvoje delo; naj pridejo do tebe, čeprav pomešane z vesoljnim navdušenjem drugih, tudi ponižne, pa go-reče čestitke iz srca mladeniča, ki ga ti ne poznaš, toda te časti, te ljubi s sinovskim srcem, ti izpoveduje neukrotljivo zvestobo in neomajno vdanost. Gospod te ohrani, o Leon, v blagor Cerkvi in domovini, v slavo in zmagoslavje Kristusa med svojim ljudstvom; naj (Gospod) ne neha razlirati na tvojo poduhovljeno osebo tistega močnega duha božjega življenja, ki naj odpre našim dušam, ki so žejne sreče, bolj jasna obzorja pravičnosti in evangeljske ljubezni; naj te osrečuje na zemlji z ljubeznijo sinov, s spoštovanjem do apostolskega sedeža in z obilnimi sadovi delovanja Cerkve; naj te otme tvojih in svojih sovražnikov in naj stori vsaj to, da bo tam daleč vzšla zarja tistega velikega dne miru, ko se bodo zmagovavci in premaganci v tem stoletnem boju za zmago resnice in ljubezni bratsko objeli pred tvojim prestolom, pred teboj, ki si bolj oče kot poglavar, medtem ko boš dvigal tresočo se roko, da jih boš božal in blagoslavljal. Tu es Petrus, tu es Christus. Ti si Peter, ti si Kristus.

Opomba: Leon XIII. je vladal od leta 1878 do leta 1903; b. sl. Pij IX. pa je vodil Cerkev od leta 1846 do leta 1878.

24. februar (1903)

Ta večer se končajo počitniški dnevi, ki se po slabi navadi sveta imenujejo pustni dnevi. Dve stvari

sta me posebno pretresli v teh prostih dneh: praznik naše ljube Gospe zaupanja in obisk sedmerih cerkva. Sladka, tako zelo ljubka misel na Marijo, ki nas na njeno milostno podobo, ki jo častimo zgoraj v majhni bogoslovski kapeli, veže toliko spominov na naše notranje zgodbe. Dalje pa sveto spokorno opravilo, ki napolnjuje dušo z veličastnimi osebnostmi toliko pokojnih, ki so nas učili, kakor moramo v resnici ljubiti Kristusa; ki nam preplavlja srce s svetimi čustvi in učinkovitimi sklepi ter nas hkrati spremlja k tistim slavnim svetnikom, ki so pred nami opravljali pobožno romanje; svetel zgled krščanskih in duhovniških kreposti v času, ki je malo oddaljen od nas in malo različen od našega časa, bi mogel zbuditi v nas čustva kreposti in iskrene pobožnosti in upam, da z božjo pomočjo tudi trajne pobožnosti. Ko so minili dnevi majhne sproščenosti in nekolike razposajenosti, se bomo jutri vrnili k resnemu študiju, k bolj pomembnim opravilom, k bolj pozorni in zbrani vaji v kreposti. Gospodu je bilo všeč, da sem te dneve razvedrila in veselosti preživel, ne da bi se duša zelo raztresla in ne da bi okušal dolgočasje, kakor da bi šlo za veliko neumnost. Po drugi strani pa ne verjamem, da bi pust mogel tudi za nas klerike zaslužiti drugo ime, morda še slabše.

Deo gratias, Bogu hvala, da je tudi to leto pusta konec! Vendar pa to zadnjo noč svet nadaljuje s svojo norostjo, — in v kakšni meri! — in s svojimi grehi — in kako nesramežljivo! — po gledališčih, maškerad-

nih plesiščih, v javnih hišah, na vrtovih, na trgih in cestah. Ljubeznivo Srce mojega Jezusa pa je žaljeno, in oh, kako žaljeno! O Jezus, zaspal bom sočustvujoč s tvojo bolečino in misleč na tvoje bridko tnpjenje. Moje živo hrepenenje, da bi te ljubil, naj doseže, da boš pozabil na diabolčno razveseljevanje tolikernih mojih nesrečnih bratov, in naj zadobi vsem milost, da bodo prišle do njih besede Cerkve, ki so slovesne in rodovitne v najboljših sklepkih ter nas spominjajo, kaj smo pred teboj in kaj bomo na največji dan svojega življenja: quia pulvis es et in pulverem reverteris — da si prah in da se v prah povrneš.

26. februar (1903)

Štiridesetdanski post; torej resnost, zmernost, mrtvičenje, zbravnost, molitev. Glej, to naj bo moje življenje v teh dneh. Po drugi strani pa se moram pripravljati na prejem svetega reda subdiakonata. Kaj bi naredil sv. Alojzij? O Jezus, v duhu se združim s teboj, ki si se postil v puščavi štirideset dni ter se z molitvijo pripravljaj na svoje javno življenje. Naj se v teh dneh naučim česa od tebe, da bo velika noč pomenila nov korak na poti kreposti, združenja in poveličanja duha s teboj.

3. marec (1903)

Zmagoslavni dan. Živel, sveti oče! Danes je moje srce v baziliki sv. Petra čutilo, kakor da je potopljeno v morje ljubezni vsega sveta, ki je bilo tam zastopano, do papeža. Med slovesno sveto mašo nisem na

grobu apostolov znal izraziti drugega kot čustva žive in goreče vere in najbolj trdnih sklepov, da se bom trudil in použil svoje sile v službi Jezusu Kristusu, Cerkvi in papežu. Sveti oče, ves sem tvoj, podarjam ti orožje. Blagoslovi me, da bom postal svetnik, vreden biti tvoj sin.

7. marec (1903)

Ne morem skleniti tega dneva brez zadnje misli na slavnega angleškega učenika svetega Tomaža Akvinca. Kakšna veličina v tem revnem redovniškem bratu, kakšna modrost in kakšna svatost! Vsem, ki študirajo, in meni posebno daje velik nauk: Timor Domini disciplina sapientiae — Strah Gospodov je začetek znanja (Prég 1, 7). Kolikokrat se ob vnemi za študij pobožnost umakne na drugo mesto; in nekako se razodeva misel, da je čas, ki ga posvečamo nabožnim vajam, nekoristen. In vendar je bil Akvinec prej svetnik, preden je bil največji znanstvenik svojega časa; in prav zato, ker je bil svetnik, je dosegel tako visoko stopnjo modrosti. Sveti Tomaž, ko študiram tvoje dragocene spise, mi daj dobro razumeti tole resnico: da se moram posvetiti za vsako ceno, če hočem postati v resnici pošteni človek na celi črti, v vsej polnosti doseči svoje vzore in biti koristen Kristusovi stvari in stvari Cerkve.

18. marec (1903)

Izpiti, bolniki, fizično nerazpoloženje, in sveti redovi (ordinacije) so za dolgo časa odvrčali pozor-

nost, da bi zapisal kaki dve vrstici na ta papir.

Danes sem nekako skušal napraviti mesečno duhovno obnovo. Nič izrednega glede sklepov. Zaključke bom bolje napravil jutri z dobrim svetim Jožefom, od katerega pričakujem milost resnične zbranosti. V teh dneh se čutim tako čudnega, bolehnega, težkega, da se skoraj ne morem več držati na nogah. Zobobol me kar ne neha mučiti. Domine, tu vides. Spiritus quidem promptus est, caro autem infirma — Gospod, ti vidiš. Duh je sicer voljan, ali meso je slabo (pr. Mt 26, 41).

19. marec (1903)

Kako je sladka, mirna, ljubka in jasna misel na svetega Jožefa! Sredi svojega kar naprej trajajočega nerazpoloženja sem ga prosil eno stvar: resničnega duha notranjega življenja, zlasti, da bi dobro opravljal premišljevanje in dobro prejemal sveto obhajilo. To so praktični uspehi moje mesečne duhovne obnove; in mislim, da je naobračba letega najbolj potrebna stvar v sedanjem stanju mojega duhovnega življenja. Slavni sveti Jožef, prosj zame!

22. marec (1903)

Varujmo se neprimernih misli, neopaženih raztresenosti, toda nevarnih, zlasti skraja. Nikdar se ne smem utruditi (glede navodila): *attende tibi et lectioni, tibi et disciplinae* — pazi nase in na branje in na poučevanje (pr. 1 Tim 4, 13. 16); nobenih počitnic ne v duhovnem živ-

ljenju. Svete duhovne vaje se znova bližajo; pripravimo se torej bolje na sprejem božjih milosti; sveta ordinacija (prejem subdiakonata) je prav blizu. O Gospod, o Gospod! Tuus sum ego? Domine, non sum dignus. Ali sem tvoj? Gospod, nisem vreden.

24. marec (1903)

Jutri je velik praznik. Zvonovi vsega sveta bodo veselo ponavljali prvi pozdrav Mariji. Angeli bodo odgovarjali s svojimi presladkimi pesmimi, ljudje pa bodo ginjeni ponavljali pozdrav.

O Marija, o Marija, med prazničnimi glasovi, ki se dvigajo k tebi, dobrotljiva, sladka in milostljiva Devica, sliši tudi moj glas! Ave, Maria — Zdrava, Marija!

25. marec (1903)

Et Verbum caro factum est. — In Beseda je meso postala! Ni bolj slovesnih besed, ko so te. Beseda je meso postala. Kakšno ponižanje, kakšna ljubezen! Beseda je postala meso v Marijinem naročju. Kakšna veličina za Marijo, kolika slava! In vendar se bo nekoč podoben dogodek ponovil po meni. Beseda, ki je meso postala, se bo položila v moje roke, bo šla v moje srce pod podobama kruha in vina, ko se je znova darovala za moje in vsega sveta zveličanje. Čas se bliža. Kako morem misliti na druge stvari? Kako morem dopustiti, da bi se moj duh le za trenutek obrnil od te misli?

Poslovenil dr. F. Žakelj
(Bo še)

ZA

— Gradimo Slovenijo v svetu (VII)

— Danijelove zgodbe

MLADINO

GRADIMO

SLOVENIJO

V SVETU (VII)

V vsaki državi imajo enkrat na leto veliko vojaško paradu. Otroci, doma v Argentini, vedo, da je takšna parada vsako leto 9. julija, na obletnico proglasitve neodvisnosti. (To je naš 29. oktober — oklic svobode enakovreden argentinskemu proglasu 25. maja 1810, kdaj je potem enakovreden praznik slovenskega naroda, ki bi odgovarjal 9. juliju 1816?) Take parade so tudi v Severni Ameriki, Kanadi, po evropskih državah.

Zakaj so takšne parade? — Najprej zato, da se proslavi dostojno najvišji državni praznik. Potem zato, da se v narodu utrdi moč in vera v njeno vojsko, ki brani meje pred sovražniki in skrbi za notranji mir in red. Se pravi: vojaki hočejo tedaj pokazati, da bodo oni

tisti, ki bodo domovino branili, kadar bo v nevarnosti.

Verjetno vas bo oče kdaj peljal pogledat takšno paradu od blizu. Morda jo boste skupaj gledali na TV. In če boste dobro pogledali očetu v oči — seveda, da vas ne bo opazil — boste videli, da bodo solzne. Zakaj? — Takrat se spominja svojih prijateljev, ki so skupaj z njim bili v slovenski vojski. In zadnja parada te vojske je bila na poti v smrt, tedaj, pred leti — v maju in juniju 1945.

Rekli smo, da je iz vrst preproste naroda v boju s komunisti zrastle slovenska vojska — domobranci. Iz posameznih drobnih čet, ki so se prve borile proti komunistom, so se rodile pokretne edince, katerih naloga je bila preganjati partizane tam, kjer jih Italijani niso hoteli ali pa si niso upali. Kot veste, je bila Italija v drugi svetovni vojni na strani nacistične Nemčije. Pa je v septembru 1943 preskočila na drugo stran

— k Angležem in Amerikancem. In nič se ni zdelo Lahom bolj pametno kakor predati vse orožje partizanom, ker so vedeli, da bodo le tako narodno zavedni Slovenci še naprej morjeni kakor do tedaj. Lahom je bilo zelo prav, da je bilo Slovencev vedno manj, komunistom pa še bolj, če so se lahko otresali vseh, ki jim komunistična revolucija ni bila všeč. Tako so združeni Lahi in partizani z dobrim orožjem napadli grad Turjak, kjer so se prve edinice proti komunistom zbrale, zasedli grad in odpeljale vse ujetnike v smrt. Le nekaj se jih je rešilo. A teh nekaj je bilo dovolj, da je iz njih zrastle domobranstvo. Tako je nastala prva redna slovenska vojska. V času vojne v Evropi, ki ni dopuščal parad, ampak zahteval samo boj.

Domobranska vojska se je potem borila več kot poldrugo leto proti komunistom in slovensko ozemlje temeljito očistila. Kadar so partizani bili v škripcih, so se zatekli na Hrvaško, ali pa so od tamkaj prejemale pomoč. Kakšna je bila domobranska vojska, vam nobena zgodba ne bo bolj točno povedala, kakor samo tista, ki vam jo bo povedal oče, stric, boter. Vprašajte ga. Ne izmikajte se razgovoru, kadar bi se oče rad pogovoril s prijatelji, pa mimo vas lete same čudne besede: bataljon — četa — komandir — v strelcih smo šli — v bunker so me poslali — v zasedi sem čepel in čakal, kdaj jo bo prisekal. . . Ne izmikajte se, dolžni ste očeta poslušati, Tudi mama vam

bo vedela veliko povedati. Le tako se boste vživeli v razgovor. Morda vas danes ne zanima, morda si mislite, da tukaj ne bo kaj takega. Hvala Bogu, da ne bi bilo!

Svetovna vojna je šla h kraju. Amerikanci in Angleži so prodirali v Nemčijo preko Francije, iz Grčije so hoteli priti preko Balkana do Dunaja. Na drugi strani so pritiskali Rusi. In partizani so bili tako zanič, da so morali poklicati Ruse na pomoč, da so mogli zavzeti Beograd. Potem so Rusi prodirali naprej ob jugoslovanski meji od oktobra 1944 do aprila 1945. V njihovi senci so tudi Titovi partizani začeli svoj pohod. In Jugoslavija se je v Sloveniji končavala: v naši Sloveniji je divjal še hud boj, ko so po vsem drugem svetu skorajda že uživali mir. In nemoč slovenskih partizanov je bila tako grozna, da niso vedeli druge rešitve kakor pripeljati tuje čete z juga na slovenske meje, da bi z njimi zasedli Slovenijo. Da se svetovna vojna potem 9. maja ne bi končala, partizani Slovenije ne bi zasedli. Tako pa se je slovenska vojska domobrancev morala umakniti, računajoč, da bo pri zaveznikih našla zaščito.

Pred odhodom iz Slovenije so Slovenci narodnega tabora podobno kakor njihovi predniki leta 1918 oklicali samostojno Slovenijo, postavili vlado in iz vrst domobranstva priklicali v življenje Slovensko narodno vojsko. Ta vojska je bila potem od Angležev vrnjena Titovim partizanom; nastopila je

pot svoje velike parade v smrt. Slovenske vojske je bilo po končani vojni konec. Nje obuditev bo prinesla spet svoboda v domovini, saj bo iz oficirskega in podoficirskega kadra doma brez dvoma pognala želja, ki jo vsi gojimo: imeti svojo vojsko!

Motijo vas danes mnoge debate o tem, kako je sploh moglo priti do vrnitve in smrti v kočevskih gozdovih in drugih moriščih. O vsem

tem si boste nekoč, ko se bodo pomirili duhovi, sami ustvarili mnenje. Eno pa je že danes neizpodbitno: pokolj slovenske vojske po končani vojni je največji zločin v zgodovini slovenskega naroda. Ne vemo, če bodo komunisti kdaj to priznali. Vemo pa, da bodo rodovi, ki danes rastejo v Sloveniji, nekoč odkrili resnico in takrat bo res odprta pot za razgovor z domovino.

Pavle Rant

MICHEL QUOIST

DANIJELOVE ZGODBE

18. SEPTEMBRA. Sklenil sem, da bom bolj pogosto p'sal dnevnik, ker ob njem mnogo premišlujem. Tudi lažje nadziram razvoj svoje osebnosti.

S Petrom sva šla na obalo. Morje je bilo krasno, videlo se je v daljavo. Plaval sem mrtvaka in gledal nebo. Valovi so me mehko zibali, v višavi so galebí risali bele odseve sonca. Potem sem sedel na mivko, medtem ko je Peter igral žogo.

Želel sem, da bi bil sam in lahko poslušal morje, ko mi govori o tolikih lepotah...

20. SEPTEMBRA. Srečal sem Bernarda. Končno je dobil službo. Ne tako, kot si je želel, hotel je namreč delati v mehanični delavnici, pa bo moral za vajenca v veletrgovino. Ni imel drugega izhoda. Jože mu je svetoval, naj nadaljuje študije na tehnični šoli, a starši potrebujejo njegov zaslužek.

21. SEPTEMBRA. Čudovit dan sem preživel: ves popoldan sem se sprehajal z Lucijo. Peljal sem jo do svetilnika. Bila sva prepričana, da ne bo našla nikogar; sedla sva na pesek tik ob morju. Popoln mir naju je obdajal; z roko v roki sva ostala dolgo časa, negibno, v tihoti. Prepričan sem, da sva se bolje razumela kot z besedami: Ljubiva se...

Potem sva počasi stopala po obali in raziskovala bunkerje, ostan-

ke slavnega Atlantskega zidu. Nad enim sva odkrila neke vrste dimnik iz katerega se je kadilo. Približala sva se: bunker je bil obljuden.

Že več kot leto dni živimo tukaj — nama je rekla ženska —; moj mož je na prisilni stavki, jaz moram pa skrbeti za mamo, ki se je pred kratkim ponesrečila. Pa nismo samo mi, ki živimo v bunkerjih. Le pogledjta.

S prstom je pokazala na ostale gričke, pod katerimi so se skrivali bunkerji. Na vsakem je bil dimnik, iz katerega se je kadilo: znak življenja. Jaz sem bil presunjen; nisem si mogel predstavljati, da morejo živeti v bunkerjih.

Lucija mi je smeje rekla: „Kako lepo bi midva tukaj živela!“ Ob njej sem znova postal brezbrizen. A ob povratku sem znova občutil vtise dneva.

— — —

To je strašno: cele družine živijo v bunkerjih. Ves popoldan sem premišljeval. Jaz pa godrnjam, ker nimam sobe zase!

4. OKTOBRA. V odmoru se je pet pobalinov zbralo v enem kotu okoli Marijana in ga poslušalo. Približal sem se in poslušal; bilo mi je mučno, pa sem se vendarle smejal, ker sem vedel, da drugi čakajo tega mojega smeha. Marijan je pripovedoval svoje zadnje „dogodivščine“. Sam nase sem bil jezen. Moral bi ga zafrkniti in oditi, pa sem bil strahopetec. Še dobro, da ni bilo Andreja zraven, bi mi zelo zameril. On je drugačen, kar mu ni vseč, to odkrito pove. Vendar ni nikakšen „svetnik“, zmeraj vesel, šaljiv, vendar nikoli surov ali nevzgojen. Rad bi bil njemu podoben, pa mi manjka volje.

7. OKTOBRA. Precej časa že nisem govoril z Jožetom. Danes me je on ustavil:

„Zelo malo se vidiva, prijatelj. Od časa do časa te srečam, pa se mi vedno zdi, da se ti zelo mudi. Kako se imaš?“

„Bolj slabo.“

„Če hočeš, pridi v nedeljo k meni. Bova šla v kino.“

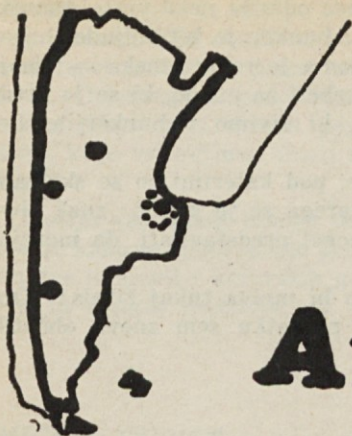
Saprabolt! Gotovo bo vstopnice plačal on. Še obakrat, ko sem šel z njim, nisem zapravil niti centava.

Doma me bodo gotovo pustili, ko jim povem, da grem z Jožetom.

8. OKTOBRA. Lucija je jokala, sem prepričan. Imela je vse objokane oči. Skušal sem, da bi mi povedala, kaj se ji je zgodilo, pa ni hotela govoriti o tem. Gotovo so imeli znova kako dramo doma.

(Priredil A. M.)

(Bo še)

med nami v Argentini

10-letnica Slovenskega srednješolskega tečaja. V soboto, 29. junija, je bila v Slovenski hiši v Buenos Airesu proslava 10-letnice srednješolskega tečaja.

Zahvalno službo božjo je imel msgr. Anton Orehar. Med sv. mašo je delno pel tudi zbor dijakinj pod vodstvom gdč. Terezike Prijateljve.

Po maši je bila v veliki dvorani slavnostna akademija. Oder je zanjo pripravila gdč. Jožejka Debeljak. Ob navdušenem ploskanju sta dva dijaka in dve dijakinji po dvorani prinesli na oder argentinsko in slovensko zastavo. Po argentinski in slovenski himni je stopil na oder g. Tine Debeljak ml. Podal je zgodovino Slovenskega srednješolskega tečaja. Tečaj je nastal iz Zveze slovenskih srednješolcev (ZSS) in Dijaškega odseka SDO (DIO). Dijakinje in dijaki so v omenjenih društvi prirejali sestanke in tečaje. Med njimi se je osnoval nato literarni krožek, ki sta ga vodila gg.

Kremžar Marko in Milan Magister. Nadaljevanje literarnega tečaja pa je bila prava šola, kjer poučujejo: verouk, slovenski jezik, zemljepis in zgodovino Slovenije in zadnje leto tudi petje.

V imenu profesorjev je na proslavi govoril prof. Alojzij Geržinič. Osrednji govor je imela ga. Anica Kraljeva. V imenu nekdanjih učencev je spregovorila gdč. Terezika Marn. V imenu sedanjih učencev pa g. Jože Dobovšek.

Tečaj obiskuje okrog 130 dijakinj in dijakov. 100 v Slovenski hiši, ostali pa v Slovenski vasi.

Vrsta lepih predavanj. Zadnje čase je bilo med nami več predavanj, ki so vzbudila precejšnje zanimanje. V okviru Slovenske kulturne akcije so o dialogu govorili: g. dr. Mirko Gogala, g. dr. Brumen, g. Fink, g. prof. Geržinič in g. Milan Magister. Na se-

stanku slovenskih mater in žena sta govorila univ. prof. Milan Komar o temi „Upor mladine“ in g. Franc Sodja CM o „Veri mladega človeka“. Na roditeljskih sestankih so govorili: msgr. Orehar o vzgoji staršev v San Martinu, Ramos Mejji in v San Justu, g. nadzornik Majhen v Castelarju o odnosu staršev do učiteljev, g. dr. Krivec o slovenskem branju v Ramos Mejji in San Justu, g. Franc Sodja CM pa v Slovenski vasi. Na družinskih nedeljah so govorili: g. dr. Brumen in p. Kukovica SJ v Ramos Mejji, ga. Anica Kraljeva v Castelarju, ga. Marjana Marn v Carapachayu. „Svobodna Slovenija“ je priredila tri predavanja, kjer so govorili dr. Alberto Daniel Faleroni, prof. na sovjetoškem inštitutu pravne fakultete katoliške univerze v Buenos Airesu

ter argentinski delegat v medameriškem obrambnem odboru; dr. Bogdan Halajčuk, prof. sovjetološkega inštituta in pravne fakultete kat. univerze v Buenos Airesu in dr. Miguel A. Speroni, pisatelj in publicist, biv. argentinski gospodarski zastopnik na argentinskih poslaništvih v Beogradu in Moskvi.

Nagrada „Vstajenje 1967“ Razsodišče nagrade Vstajenje, ki ga sestavljajo Anton Kacin, Martin Jevnikar, Franc Jeza in Rafko Vodeb, je 9. junija z večino glasov podelilo nagrado Vstajenje za leto 1967 knjigi Iskanja dr. Vinka Brumna, ki je izšla lani pri SKA.

Razsodišče je podelitev nagrade utemeljilo takole: „Knjiga je plod

Msgr. Kunstelj pri somaševanju s slovenskimi dušnimi pastirji

samostojnega raziskovanja problemov, s katerimi se bori sodobni človek in posebno še slovenski. Po globini in ostrini analiz spada med najboljše slovenska povojna dela iz življenjske filozofije in humanističnega področja. Važna so zlasti razpravljanja o narodnosti slovenskega človeka v tujini. Jezikovno je knjiga jasna in dostopna vsem.“

Gallusov koncert. V proslavo svojega dvajsetletnega delovanja je pevski zbor Gallus priredil 18. junija ob 20.30 koncert tudi za argentinsko občinstvo v baziliki sv. Dominika v Buenos Airesu. Na sporedu so bile štiri latinske Gallusove skladbe ter slovenske cerkvene pesmi.

Koncert je bil razdeljen v štiri dele. V prvem delu so bile naslednje Gallusove skladbe: *Ecce quomodo moritur iustus*, *Vae nobis*, *Ascendit Deus in Haec dies*. V drugem delu so bile Marijine pesmi. Gallusove pevke in pevci so odpeli naslednje pesmi: Hladnik: *Že pada mrak v dolino*, Sattner: *S cveticami Te venčamo*, Foerster: *Ave Maria* in Schwab: *Zdrava Marija*.

Tretji del je vseboval pesmi liturgičnega leta: Tome: *Povzdigovanje*, Železnik: *Raduj, človek moj*, Cvek: *Angelsko petje in Pojdi na Golgoto* ter Sattner: *Jutranje nebo*.

V četrtem delu koncerta je pa bila Tomčeva mogočna glasbena pesnitev: *Marija, kraljica Slovencev*.

Zbor je pel pod vodstvom svojeega dirigenta dr. Julija Savellija, na

orglah ga je spremljala ga. Anka Savelli-Gaserjeva, solo točke so peli ga. Marija Marinčkova, gdč. Roza Golobova, Ivan Rode in Jože Malovrh, posamezne pesmi je pa napovedoval Miha Gaser.

Šolska proslava 100-letnice Baragove smrti. V nedeljo, 23. junija, je bila v veliki dvorani Slovenske hiše lepa šolska prireditev v spomin 100-letnice smrti svetniškega slovenskega škofa Barage.

Sv. mašo je daroval direktor slovenskih dušnih pastirjev msgr. Anton Orehar, ki je v pridigi osnovnošolskim otrokom podal vzor tega škofa: veren Slovenec, ki tudi v tujini ne pozabi na svojo narodnost in materinski jezik.

Sledila je proslava, ki so jo pripravili pevski zbori posameznih osnovnošolskih tečajev.

Uvodno besedo sta ljubko podali Kristina in Vera Breznikar iz Ramos Mejíe, nakar so se na odru pred polno dvorano otrok in staršev zvrstili pevski zbori: iz Hurlinghama pod vodstvom gdč. Anice Šemrov je zapel Siničjo tožbo, Pojte drobne ptice in Balonček; iz Buenos Airesa ob spremljavi s kitargo. Marjane Batagelj Zimsko ter Ipavčevo Jaz vem za deželo; otroški zbor iz Ramos Mejíe pod vodstvom g. Valentina Selana je podal Ave Marijo; gdč. Angelka Klanšek je vodila zbor iz San Justa, ki je zapel Kje dom je moj, Kaj veseli bi ne peli, Kukavica in Na zeleni gori; zbor iz San Martina pod vodstvom

Msgr. Kunstelj se poslavlja od rojakov v Argentini na proslavi v Slovenski hiši (26. maja 1968)

g. Borisa Pavšerja je zapel narodno Lipa zelenela je, Pregljevo Sonce čez hribček gre in Foersterjevo Ljubezen do domovine; zbor iz Castelarja je pa vodila dirigentka ga. Marija Geržinič s pesmicama Čebelice rojijo in Pobratimija; zbor iz Slovenske vasi v Lanusu je pod vodstvom ge. Zdenke Jan recitiral Baragi na čast zborna deklamacijo Radi bi te poznali ter čudovit si v svojih svetnikih in zapeli pesem.

Z dveurnim pestrim programom, ki je bil primerno podan in prilagojen otroškemu dojetanju veličine svetniškega škofa Barage, so tako slovenski ljudskošolski tečaji izpol-

nili svojo dolžnost v Baragovem letu.

Koncert dekliškega pevskega zbor iz Castelarja. Dekliški pevski zbor iz Castelarja je pod vodstvom dirigentke ge. Marije Fink-Geržiničeve priredil v nedeljo, 14. t. m., popoldne v veliki dvorani Slovenske hiše v Buenos Airesu eno uro trajajoč pevski koncert v dobrodelni namen Vincencijeve konference.

Ob napovedani uri se je dvorana v parterju in na balkonu napolnila s slovenskim občinstvom. Nad trideset slovenskih deklet se je, v

modrih krilih in belih bluzah in slovenskim šopkom nageljna in rožmarina na prsih, razvrstila v polkrogu na odru.

Msgr. A. Orehar je pozdravil občinstvo in zbor ter go. dirigentko ter se vsem zahvalil za udeležbo, s katero so napravili dejanje krščanskega usmiljenja do potrebnih in trepečih sorojakov, ki jim Vincencijeva konferenca nudi pomoč, nakar je zbor izvajal koncert.

V prvem delu narodnih in ponarodelih je zbor zapel naslednje pesmi: Matija Tomc: šopek narodnih (Jaz pa vrtec bom kopala, Vesela svoje sem mladosti, Sonce čez hribeček gre, Rasti rožmarin in So še rož'ce žal'vale); H. Volarič (S. Jenko): Divja rožica; Koroške narodne, harmoniziral C. Pregelj (Pesem o Zili, Ta zima že zapušča nas in Vigred približa se); Stanko Premrl (Fr. Prešeren): Zdravica.

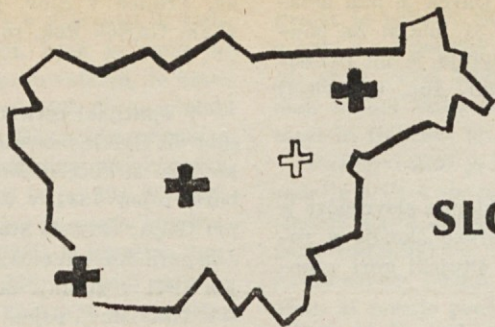
Drugi del je po kratkem odmoru obsegal naslednji repertoar umetnih pesmi: Ciril Pregelj: Mamica moja, odpusti mi; Matija Tomc: Belo jutro; Alojzij Geržinič (O. Župančič): Zarja; Matija Tomc (M. Grošelj): Otroci rajajo; Breda šček (O. Župančič): Medved z medom ter harm. J. Malat (K. širok): Lastavica.

Od doma

Letošnji novomašniki ljubljanske nadškofije. V mašnike so bili posvečeni na praznik sv. Petra in Pavla ob 7 zjutraj v ljubljanski stolnici naslednji diakoni ljubljanske nadškofije:

1. Čučnik Milan, rojen 17. oktobra 1937 v Kostanjevici.
2. Demšar Janez, rojen 29. novembra 1941 v Radovljici.
3. Cihanek Stanislav, rojen 6. maja 1943 v Prečni.
4. Dragoš Vincencij, rojen 8. septembra 1942 v Podzemlju, biva v Črnomlju.
5. Kališnik Mihael, rojen 5. decembra 1942 v Mekinjah.
6. Krt Pavel, rojen 29. marca 1942 v Mekinjah.
7. Maček Franc, rojen 17. oktobra 1943 v Dolenjem Logatcu.
8. Marolt Janez, rojen 6. avgusta 1943 na Homecu.
9. Oražem Franc, rojen 3. aprila 1943 v Sodražici.
10. Pevec Franc, rojen 14. oktobra 1942 na Mirni, biva v Ljubljana-Polje.
11. Šifrar Franc, rojen 25. januarja 1937 v Selcih nad škofjo Loko.
12. Urbanija Franc, rojen 22. septembra 1942 v Radohah-Kamnik.
13. Turk Franc, študira v Rimu in bo posvečen v jeseni, rojen 22. avgusta 1941 v Cerkljah na Gorenjskem.
14. fr. Metod Benedik, rojen 30. julija 1943 v šmartnem pri Kranju.

NOVICE IZ SLOVENIJE

Pastoralni tečaj. Medškofijski pastoralni svet, ki ga vodi dr. Vilko Fajdiga, je pripravil za vse tri slovenske škofije enoten počitniški pastoralni tečaj. Za ljubljansko nadškofijo bo ta tečaj 3. in 4. septembra v Ljubljani; Mariborska škofija bo imela tri tečaje: 1. in 2. julija v Murski Soboti, 8. in 9. julija v Celju in 19. in 11. julija v Mariboru. Primorska škofija bo imela tečaj zadnji teden v avgustu v Vipavi. Predavanja bodo naslednja: 1. Vzajemnostni duh dušnih pastirjev (dr. Valenčič, Koper); 2. Skupnostno delo v župniji (msgr. Smerkolj, Ljubljana); Medžupnijsko pastirstvo (župnik Pangerl, Trbovlje); 4. Skupna pastoracija v škofijskem in medškofijskem obsegu (dr. Steiner, Gomilsko).

Orglarski mojster Jenko umrl. Na binkoštno nedeljo je vdano v Bogo zaspal Franc Jenko, orglarski mojster iz Guncelj pri št. Vidu nad Ljubljano. Pokojni se je rodil leta 1894 v Topolah pri Mengšu. Orglarske umetnosti se je učil pri velikem slovenskem mojstru Milavcu v Ljublja-

ni. Dopolnjeval se je še pri mojstru Kacinu v Gorici. Leta 1921 je začel z lastno delavnico, najprej v Mengšu, nato v Gunceljah. S sinom Antonom je izdelal vsega 118 orgel. Največje njegove orgle so v djakovski katedrali. Rajni ni bil le velik orglarski mojster, ampak tudi vzoren katoličan. Sv. oče Pavel VI. ga je leta 1964 odlikoval z visokim odlikovanjem reda sv. Silvestra. Njegovega pogreba se je udeležilo nad 50 duhovnikov. Pomožni škof dr. Lenič je opravil pogrebno mašo, nadškof Pogačnik pa je vodil pogreb in se mu je toplo zahvalil.

Duhovne vaje za duhovnike. V ljubljanskem semenišču bodo duhovne vaje od 22. do 25. julija in od 5. do 8. avgusta. Na Sveti Gori pri Gorici bodo trije tečaji: od 15. do 18. julija; od 19. do 22. avgusta in od 9. do 12. septembra; v mariborski škofiji bodo trije tečaji: pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah od 22. do 25. julija in v Nazarjih pa od 5. do 8. avgusta.

Nova župnija Davča je bila ustanovljena z dnem 31. maja. Za soupravnika nove župnije je bil imenovan Rudolf Tršinar, žup. upravitelj v Sorici.

Leto vere — sklepna slovesnost je je bila za mariborsko škofijo v romarski cerkvi na Ptujski gori v nedeljo, 23. junija.

Zjutraj ob 6 je daroval sv. mašo generalni vikar dr. Meško Josip. Ob 10 je bila pontifikalna maša s pridigo škofa dr. Maksimilijana Držečnika. Popoldne ob 16 pa je bilo najprej srečanje pomožnega škofa dr. Vekoslava Grmiča z mladino, nato pa sv. maša.

V Mariborski stolnici je na praznik sv. Petra in Pavla, 29. junija, škof dr. Držečnik posvetil v duhovnike tele diakone: Ficko Rudolf, rojen l. 1943 v župniji Grad v Prekmurju; Horvat Jože, rojen 1942 v župniji Velika Polana; Kuhar Štefan, rojen leta 1942 v župniji Kuzma v Prekmurju; Markovič Franc, rojen 1938 v župniji Sv. Jurij ob ščavnici; Ožinger Anton, rojen 1943 v župniji Sv. Marjeta niže Ptuja; Rauter Aleksander, rojen 1922 v župniji Ljutomer; Recek Štefan, rojen 1941 v župniji Turnišče v Prekmurju; Vogrin Karel, rojen 1942 v župniji Sv. Anton v Slov. goricah; Weingerl Alojz, rojen 1942 v župniji Sv. Barbara v Slov. goricah; Kolenko p. Tarcizij, rojen 1942 v župniji sv. Petra in Pavla v Ptuj, minorit; Anžel fr. Lavrencij, rojen 1941 v župniji

sv. Trojica v Slov. goricah, frančiškan; Gajšek Rok, rojen v Žetalah.

V opatijski cerkvi v Celju je novi škof dr. Grmič posvetil 9. junija v duhovnike sledeče diakone: Bohorč Albert, rojen 1941 v župniji sv. Jurij pri Celju; Gajšek Stanko, rojen 1942 v župniji Kostivnica; Jošt Karel, rojen 1941 v župniji Črešnjice; Lipovšek Stanislav, rojen 1943 v župniji Vojnik; Verder fr. Klemen, rojen 1942 v Celju, kapucin; Papež fr. Matej, roj. 1941 v župniji Nazarje, frančiškan; Škrabel Franc, roj. 1940 v župniji Žiče, salezijanec; Turk Ivan, rojen 1939 v župniji Pilštajn, salezijanec; Horvat Anton, roj. 1939 v župniji Beltinci, bo posvečen v Ljubljani.

Kardinal Tisserant v Ljubljani. V četrtek, 6. junija, je prišel v Ljubljano dekan kardinalskega zbora Tisserant. Bil je gost Slovenske akademije znanosti in umetnosti. — Kardinal Tisserant, po rodu Francoz, je član 9 akademij in častni doktor 13 univerz in znanstvenih institutov.

Tečaj o sakralni umetnosti in arhitekturi je pri mladih slovenskih likovnikih vzbudil velik odmev. Bil je v predavalnici teološke fakultete v Ljubljani od 18. do 26. marca 1968. Predavali so: profesor liturgike dr. Marijan Smolik, prof. dr. p. Roman Tominec OFM, prof. dr. Emilijan Cevc, prof. Stane Kregar.

Samo še 25% je še izrazito kmeč-

kega prebivalstva v Sloveniji. V ljubljanski nadškofiji, kjer je samo še 19% kmečkega prebivalstva, je kmečkih župnij 56 od 287. V apostolski administraciji za Slovensko primorje, kjer je 24% kmečkega prebivalstva, je kmečkih župnij 16 od 204. V mariborski škofiji, kjer je vsega kmečkega prebivalstva 38%, je kmečkih župnij 94 od vseh 248. Kmečki stan se sicer polagoma razkraja in številčno nazaduje, je pa še vendar važen vir za fizično, moralno in versko moč slovenskega naroda.

Apostolski delegat mariborski škofiji. Na belo nedeljo, 21. aprila, je apostolski delegat nadškof Mario Cagna ob priliki posvečenja škofa dr. Grmiča, s temile besedami nagovoril mariborske škofljane:

„Danes je za vašo škofijo praznik velikega veselja. Posvetili smo vam novega, pomožnega škofa, ki naj bo trdna opora vašemu rednemu škofu, naj bo luč postavljena na svetilnik, da bo svetila vsej škofiji. Za svoje škofovsko geslo si je vzel Kristusove besede: Oznanjujte evangelij. V svojem grbu pa ima križ, oznanjal vam bo namreč Kristusa križanega, ki je po besedah apostola Pavla za pogane nespamet, njim pa, ki jih je Bog poklical, božja moč in božja modrost.

K vam prihaja, da vam bo ne samo oznanjal Kristusov evangelij, temveč tudi daroval za vas nekrvavo daritev in vas s svojim rednim škofom vodil na poti v večno domovino.

V ta namen je pri posvečenju prejel polnost Svetega Duha. Mogel bo izvrševati dela krščanske popolnosti.

Prejel je polnost tistih darov, ki jih v neki meri prejme vsak duhovnik in jih sveti Pavel našteva takole: Bog nam ni dal duha boječnosti, ampak moči in ljubezni in razumnosti.

Vaš novi škof je bil s posvečenjem nadalje prištet zboru škofov, ki je naslednik zbora apostolov in ki s papežem, naslednikom svetega Petra, v Kristusovem imenu vodi božje ljudstvo, ki potuje proti večni domovini.

Zato morem danes dati izraza svojemu velikemu veselju z besedami, ki smo jih ves velikonočni teden molili: To je dan, ki ga je naredil Gospod, radujmo in veselimo se ga.

Dragi verniki! Še to vam toplo polagam na srce: Radi molite za svojega novega škofa, ki ga je Sveti Duh postavil za pomočnika vaši škofiji. Naj mu Bog podeli, da bo tistim, za katere je postavljen, z besedo in dejanjem koristil in tako čredo, ki ji bo pomožni pastir, dosegel večno življenje. Amen.“

40 novomašnikov v Sloveniji. V Sloveniji je letos 40 novomašnikov, in sicer: 13 jih ima ljubljanska nadškofija, 12 jih je v Mariboru, 5 pa v Kopru. Poleg tega pa je še 10 redovnikov: trije salezijanci, dva lazarista, dva frančiškana, dva kapucina in en minorit.

Vsi letošnji novomašniki, razen enega, ki študira v Rimu, so bili posvečeni na praznik sv. apostolov Petra in Pavla. V Ljubljani je posvečeval nadškof dr. Pogačnik, v Mariboru škof dr. Držičnik, v Kopru škof dr. Jenko, v Celju pa pomožni škof dr. Grmič.

spomini poročevavca iz Kristusovih časov

P. J. M. Heredia DJ — Fr. Kremžar

„Kaj pomeni razbijanje čaše?“ sem tiho vprašal Davida.

„Da v nobeni izraelski družini ne more biti popolnega veselja, dokler je sveto mesto Jeruzalem v oblasti nevernikov,“ mi je pojasnil.

Zdaj je Juda spet začel moliti za čim večji blagoslov mladima poročencema. Ko je odmolil sedem teh molitev, je bil obred končan. Pismar je še prebral poročno listino, ki so jo vsi potrdili, rekoč Amen. Zdaj so v čašah prinesli najboljšega vina, da smo vsi napili na zdravje mladih dveh.

Slovesni pomembni izhod

„Zdaj pa pojdemo!“ je oznanil Jožef Arimatejec. „Vrata naj se odpro.“

Na čelu svatovskega spreveda je iz hiše stopil Jožef, tik za njim ženin in nevesta, potem družice, ki so svetile, za njimi ženinovi tovariši, na koncu pa smo se zvrstili še drugi svatje.

Ko sem stopil iz hiše, sem zagledal tista uboga dekleta, ki so bile

zamudile. Zasmilile so se mi. Pa so se vendarle priključile sprevodu, ki je zunaj močno narastel. Pritisnila je velika množica moških in žensk, ki so se zvrstili v sprevod in svetili z bakljami in svetilkami.

Kakor hitro sta se ženin in nevesta prikazala na hišnem pragu, se je na nju usul dež pšenice. Nekaj žensk pa je udeležencem delilo zavitke s praženim sirkom.

„Kaj pa spet to pomeni?“ vprašam Davida.

„Pšenica,“ je dejal, „pomeni rodovitnost, praženo sirkovo zrnje pa, da je nevesta še devica. Kadar se može vdove, tedaj teh darov ni.“

Baklje sredi noči

Svatovski sprevod je bil na vso moč slikovit. Noč je bila prijetna. Kakor biseri lesketajoče se zvezde so sipale na zemljo skrivnostno svetlobo in blažile nočno temo.

Po cesti iz Nazareta v Kano je kar mrgolelo premikajočih se bakelj.

Nazarenci so spremljali odhajajočo nevesto, iz Kane pa je prihajajoča

hajala novoporečencema nasproti druga množica, tudi z bakljami. Jožef Arimatejec je na krasni živali pred sprevedom odpiral pot. Dragulji na njem so se lesketali ob luči gorečih bakelj. V sprevedu se je svetilo še vse polno takih zvezdic.

Sledila sta ženin in nevesta vsak na svoji živali, pokriti z dragoceni-mi odejami. Za njima je vriskala množica.

Na sredi pota je naš spreved srečal godce. Piskali so na piščali, brenkali na harfe in citre ter igrali svatovsko himno.

Ženin je tukaj!

Tako smo prišli v Kano. Vse mesto je bilo v lučkah, po tleh pa je bilo posuto zelenje in cvetje. Spreved je zavil k Simonovi hiši, kjer je prej živela Veronika. Ta hiša je bila v vsem mestu najlepša.

„Ženin z nevesto je že tukaj!“ so vpili ljudje. „Hitimo ju pozdravit!“ Med takim vzklikanjem smo odšli v hišo.

Prostorna hiša je imela veliko notranje dvorišče, okoli njega pa stebrišče, s katerega so vsepovsod visele svetilke in cvetlični venci. Na hodnikih pod stebriščem okoli dvorišča so bili že razpostavljeni divani za jutrišnjo gostijo.

Ob obeh straneh glavnega vhoda je stalo šest velikih kamnitih vrčev s širokimi vratovi. V njih je bilo polno vode za obredna umivanja in čiščenja. Na vsaki strani so stale tri posode. Manjše so merile po kakih 80 litrov, večje pa celo po 120 litrov, vse skupaj nekako 600 litrov.

Vstopiti smo smeli samo povabljeni gostje, množica pa je ostala zunaj. Tukaj sem se sešel s Filipom iz Betsajde, ki mi je pravil, da je svate preštel in da nas je več kot sedemdeset.

Jožef Arimatejec je najprej napil na zdravje novoporočencema, nato pa naznanil, da se bosta ženin in nevesta zdaj umaknila k počitku. Spremil ju je do vrat poročne sobe v gornjem nadstropju. Svatje pa smo na zdravje pili še dolgo v noč.

„Domine, ali pojdeš z menoj v Nazaret, ali naj grem sam?“

Tako me je drugo jutro na vse zgodaj zbudil Kwart.

„Čemu?“ sem vprašal in se pretegnil.

„Kako, čemu!“

„Oh, saj res!“ sem se spomnil obljube. „Najbolje bo, da greš kar sam. Vzemi pa s seboj še mojo žival, da bo gospa na njej lahko prijezdila. Na svojega osla pa naloži košaro s kruhki.“

Tako je mož tudi naredil in čez eno dobro uro se je vrnil peš. Za uzdo je vodil mojega krasnega osla na katerem je prijezdila Marija Nazarenska. Kwartov pa je prinesel košaro s kruhki.

Prišla je Marija

Marija si je šla brž ogledat dvorano, ali bolje, dvorišče prirejeno za pojedino. Z Veroniko, Berenico, Ruzovo ženo Joano in z drugimi

ženskami se je lotila priprav za ženitovanjsko gostijo. Tudi Tomaž je prišel, kakor je obljubil, Marija ga je prosila, naj se briga za vino.

Čeprav bi se gostija morala začeti šele ob dveh popoldne, so svatje prihajali že od jutra, da so si lahko izbirali sedeže. Ker je bilo toliko povabljenih so se vsi bali, da bi sicer ne dobili dobrega prostora. Vsi so prišli v predpisanih oblačilih, katera so narejena nalašč za svate. Na Davidov nasvet sem tudi jaz tako naredil. Dejal mi je, da so ljudje v teh rečeh tako do pičice natančni, da bi me niti zraven ne pustili, ali me kar ven vrgli, če ne bi bil oblečen, kakor je predpisano.

Ob desetih dopoldne je bilo dvorišče že polno. Vsakdo, ki je prišel, je moral najprej sestiti na pripravljeno klop, kjer so mu služabniki sezuli sandale, in jih shranili, kakor pri nas hranijo klobuke. Drugi služabniki so svatom umivali noge, vodo pa zajemali iz onih vrčev. Svatje so potem bosí šli po hodnikih, pogrnenih s preprogami, do dolgih ležišč ali divanov, na kate-re so se zleknili. Ležišča so bila pokrita z blazinami, ki so sedež in mi-za vse hkrati.

Borba za prve sedeže

Prišel sem sicer med prvimi, a prostor sem si izbral bolj zadaj bli-žu vhoda, da bi lažje več videl. Vi-del pa sem, da si je velika večina hitela izbirati najboljše prostore. Zapazil sem tudi tisto glisto, tiste-ga zanikrnega farizeja iz Nazare-

ta, ki je sedel tik zraven ženinove-ga sedeža. Tako so nastale razne skupine. Ker je bilo vroče in so vsi neprenehoma govorili, so začeli pro-siti vina, da bi jim besede bolj tekle.

Vino, vino!

Zraven mene je sedel David, ki mi je nekako v opravičevanje rekel: „Ne čudi se, da tukaj toliko pijejo! Veš, smo pač v vinorodnem kraju.“

„V Hispaniji,“ sem ga pomiril, „sem videl ljudi, ki so ves dan vino pili namesto vode. Zato se tem tu-kaj ne čudim.“

Kakor sem povedal je Tomaž moral skrbeti za vino. Venomer je moral pošiljati služabnike, da so gostom polnili čaše.

Ženin brez neveste?

Že cele tri ure smo ga krepko pili. Tedaj pa je vstopil starešina, ki je bil sam Herodov oskrbnik Hu-za, oženjen s Salomino teto Joano. Za njim je Jožef Arimatejec sprem-ljal ženina. Svatovanje se je za-čelo. Vsi smo vstali in pozdravili ženina.

„Kje je pa nevesta?“ sem vpra-šal Davida.

„Ženske jedo posebej in bodo same častile nevesto.“

Posedli, ali pravzaprav polegli smo po divanih, ko je starešina od-molil običajni psalm pred jedjo.

Nato je Huza slovesno spregov-oril besede iz naukov modrega Si-rahah v 32. poglavju: „Postavili ste

me za starešino gostije, a se zaradi tega ne smem prevzeti. Poskrbel bom, ko pa bom službo opravil, prisedel k mizi in bom od ženina v plačilo prejel cvetlični venec. Kot starešino me zadene dolžnost, da prvi govorim. Govoril bom modro in ne bom s predolgim besedičenjem zadrževal godbe godal, ki naj nas razveseljuje. Ne maram se v prazno ponášati z znanjem, ker vem: tam, kjer ni človeka, ki bi rad poslušal dolgo govorjenje, tam ne meči besed v veter! Razveseljujte se z godbo in vinom: zakaj to razveseljuje srce; godba pri sijajni pojedini pa je kakor v zlato vdeleni rubin. In detje ob veseli in zmerni pijači je kakor v dragocen prstan vdeleni smaragd.“

Ko je Huza končal svoj kratki nagovor, so mu vsi pritrdili Amen.

Gostija se je začela.

Bo še.

Slovenci po svetu

KOROŠKA

Nov ravnatelj slovenske gimnazije

Za novega ravnatelja Slovenske gimnazije v Celovcu je bil imenovan prof. g. dr. Pavle Zablatnik. G. ravnatelj je bil rojen leta 1912 v Bilnjovsu. V duhovnika je bil posvečen leta 1928. Leta 1946 je nadaljeval študije na graški univerzi in jih končal z doktoratom in proforskim izpitom. Kot profesor je deloval naj-

prej na klasični univerzi v Celovcu, po ustanovitvi Slovenske gimnazije pa je na tej poučeval slovenščino, grščino, latinščino in ruščino. Dr. Zablatnik je tudi predsednik Krščanske kulturne zveze na Koroškem.

Za ravnatelja Marijinih bolniških sester je bil imenovan dr. Stanko Žakelj, vizitator lazaristov, za podravnatelja pa lazarist Anton Pust. Marijine bolniške sestre imajo materno hišo na Dobravi pri Ljubljani, svoje postojanke pa tudi v mariborski škofiji.

ŠVICA

Sv. maša in romanje

Slovenci, živeči v švici so si ure dila slovensko službo božjo. Prvo slovensko mašo je imel prof. dr. Alojzij šuštar, ravnatelj bogoslovja v Churu. Za binkošti so Slovenci romali k Mariji v Einsiedeln.

Svetovna

Praznik na nedeljo

Kanadski škofje so na svoji konferenci sklenili, da bodo odslej v Kanadi večino praznikov praznovali naslednjo nedeljo. Cerkvena praznika ostaneta sam_o božič in osmina Gospodovega rojstva (Novo leto).

ZLATO VEČNEGA JUDA

Hugo Wast

„Naše delo je bilo spretno in popolno. Motilo nas je plemstvo. Plemiči so svoje podložnike tlačili z levico, a branili so jih z desnico. Socializem, komunizem, boljševizem so strli plemstvo in odprli pot denarnikom našega rodu, ki danes vladajo bolj kakor kralji.“

„Ne verujem v denarnike. Verujem v Boga in v preroke,“ je rekla Tamara.

„Denarniki so orodje, s katerim Bog dela za blagor Izraela! Nikomur ne koristi, če argentinska polja dajejo ogromne žetve in če angleške tkalnice izdelujejo milijone metrov lepih tkanin in pittsburški plavži bruhaajo gore jekla. To ni bogastvo! To je siromaštvo in polom, dokler ne pride v promet.“

„Res je. In zdaj to vidijo naši kmetje.“

„Pesniki so peli v čast delu in rodovitnosti zemlje. V resnici so opevali zlato, zakaj nič ne velja noben pridelek, ki ga ni mogoče za-

menjati, dokler ne pride zlato, ki služi za posredovalca.“

„Ali pa denar, ki ga nadomešča. Ali ni tako?“

„Tako je. Pisici bajk so oboževali delavca, ubogi stvor, ki ga giblje vrv mezde, katero zatvegavamo mi. Kajti od nas je odvisno obilje ali pomanjkanje denarja, ki povzroča, da ima delavec delo ali pa ga nima, in povzroča, da delavec svoje roke pošoja za malo ali za dosti.“

„Zelo velika spretnost je bila v tem, da so delo, ki je človekova čast, spremenili v navadno blago. Toda kriza, ki je te misli razplela, kaže, da se bo zdaj obrnila proti Kahalu.“

„Da! Čigava je krivda? Bili smo v zadnji dobi pri osvojevanju sveta. Še korak in skrivnostna kača bi sklenila svoj kolobar okoli sveta. Glava je bila v New Yorku. Rep se je dotikal Nankinga. Treba nam je bilo doseči samo še Tokio in raztegniti drugi kolobar čez južno poloblo, od tega plemenitega mesta Buenos Ai-

resa dalje. Že se je bližal prihod kralja Davidove krvi, ki bo zavladal s Siona. In že je bilo mogoče ugotoviti, da se bodo leta 1966 ali po našem štetju leta 5726, izpolnile prerokbe iz Zoharja.“

Tamara je na pol zaprla oči, da bi bolje slišala rošev vzneseni glas.

„To leto bi se dvignil ognjen steber, ki bi ga videli po vseh krajih štirideset dni. Mesija bi zapustil svoje pribežališče v raju kakor orel, ki zapuša gnezdo in bi se prikazal kakor kralj v sveti galilejski zemlji. Kristjani bi bežali prestrašeni in bi se skrivali po votlinah. Ognjeni steber bi ugasnil in zasijala bi v tisoč barvah zvezda na vzhodu, ki bi se trikrat na dan, deset tednov dolgo, borila s sedmimi drugimi zvezdami in jih uničila. Potem bi zvezda ugasnila in bi se drugič prikazal ognjeni steber kakor Jakobova lestev, da bi Mesija šel v nebo, kjer bi sprejel moč in Davidovo krono. Nato bi spet prišel na zemljo. Veliko narodov ga ne bi priznalo in zadivjala bi vesoljna vojna, poslednja vojna, in izpolnile bi se obljube iz Postave in uresničilo tisto, kar pravi veliki rabin Jeruda: „Sveti bo zgrnil zemljo, kakor zgrneš plašč, čega primeš za robove ter streseš z njega prah, in bo tako uničil brezbožnike.“

Roš je nehal sopihaje, zanos ga je utrudil.

Tamara je molče čakala.

„Toda prerokbe se ne morejo izpolniti pred našimi očmi!“ je vkliknil obupano. „In izvoljeno ljudstvo

bo še stoletja in stoletja igrača krščanskih narodov.“

„Zakaj gospod?“

„Zato ker je neki goj, ostudnejši kakor mrtev pes, zlomil orodje, s katerim je Kahal vladal svet. Ta človek bi bil moral izginiti preden se je njegov nečisti izum razširil. Toda delal je na skrivaj in pod varstvom mogočne judovske hiše. Strah in sram me je to povedati.“

„Ta človek je Julius Ram. A katera je hiša?“

Roš ni maral slišati vprašanja in je nadaljeval:

„Leta in leta je judovski narod živel razdeljen v dva sovražna tabora. Meyerbeeri na eni strani...“

„Da,“ je pristavila Tamara, „in Rheingoldi na drugi.“

„Leta in leta so se bratje bojevali med seboj. Bile so zmage in porazi na eni in na drugi strani. Toda konec koncev sta obe hiši uspevali, kar je bila zasluga naše darovitosti, zaradi katere služimo ob dežju in ob suši, ob obilju in ob pomanjkanju. Leta miru so bila ugodna za vaše prijatelje, vojna leta za moje. Ti dve hiši sta bili nepremagljiva stolpa z zlatimi temelji. Toda prekleta iznajdba tistega nevernega psa ju je spremenila v dva stolpa, postavljena na pesku. Preden bo leto, bodo moji in vaši prijatelji ubožnejši kakor gojimi, ki prosijo miloščine pred cerkvenimi vrati. In ne mi, ne naši sinovi, ne sinovi naših sinov ne bodo dočakali, da bi se prerokbe izpolnile.“

Tamara je odgovorila žalostno:

„Jaz nimam sinov. Vsa sramota

življenja in vsa grenkost v moji hiši roš, prihaja od vaših prijateljev Blumenov, ki so jih pred tridesetimi leti izgnali iz sinagoge zaradi odpada in ki so jih danes zavezniki Rheingoldov spet pustili vanjo.“

Roš je odgovoril ponižno:

„Vem to in vam prihajam ponujati mir. Razdelili bomo svet kakor kraljev plašč. Polovica bo za vas, polovica za nas. In nikdar več ne bo tekme med Meyerbeeri in med Rheingoldi. Nikdar več vojne v sionskih taboriščih.“

Roš je govoril v imenu Rheingoldov.

Tamara je razumela, kako pomemben je njegov predlog in kakšne časti bo deležno njeno ime, če bo v hiši Kohenov sklenjen mir med Judi.

Podala je rošu obe roki in mu odgovorila:

„Mojega življenja zdaj ni več moči obnoviti. Toda treba je rešiti Davidov stolp z zlatimi temelji. Kaj želite, da storim jaz, uboga ženska?“

Roš ji je stisnil goreče in nemirne roke ter rekel:

„Oni goj...“

„Julius Ram.“

„Ki je odpadnik, zakaj njegovo ime je judovsko, je bil že obsojen v Velikem Kahalu. Obsojen on in njegovo potomstvo, njegove knjige in njegove misli, ki so nevarne Izraelu.“

Tamara je vprašala:

„Kdo bo izpolnil obsodbo?“

„Mauricio Kohen, ki bo potem spet poglavar Velikega Kahala v Buenos Airesu.“

„Toda, kako bo brat zvedel za skrivališče Julija Rama?“

„Povejte rajši, kako bomo mi zvedeli za skrivališče Mauricia Kohena, zakaj ni dvoma, da bomo srečali oba, če najdemo enega. Hči tega nečistega goja...“

„Da, vem kaj govore, pa to je napačno.“

„Nikakor in nikdar bi ne bilo nasplošno Talmudu, kajti ko gre za nevernico, imamo Judje, božji sinovi, vso pravico.“

„Vem,“ je odgovorila Tamara.

Roš se je globoko priklonil in pobegnil s prožnimi mačjimi koraki.

X.

Neverjetno Adalidovo razodetje

Na krovu „Alcantare“, edinega parnika po mišljenju Rogelia Adalida, s katerim je človek njegovega okusa mogel potovati, je Fernando objel za slovo svojega brata.

Rogelio se je vračal v London zadovoljen sam s seboj, do grla sit domovine in besen na predsednika, kateremu ni prišlo na misel, da bi ga imenoval za finančnega ministra.

Fernando mu je želel srečno pot in ni več mislil nanj.

Ko je prišel do svojega pisalnika, je bilo enajst dopoldne.

Pozvonil je telefon in oglasil se je ženski glas.

„Ali odhajate, Fernando? Me ne morete sprejeti?“

„Kdo govori?“

„Neverjetno, da me ne spoznate!“

„Prav imaš. Oprosti.“

„Žalostna sladkost je spreminjala Martin glas.

„Če misliš priti zdaj, te bom počakal. Tudi jaz bi ti rad povedal veliko reči, če me boš sposobna poslušati.“

„Kaj se pravi poslušati? Ravnanje se po vaših nasvetih?“

„Ne sprašuj tako. Dovolj mi je, če moje besede padejo v tvoje srce, kakor dobro seme. Nekekega dne bodo vzkalile...“

„Lahko da! Res je, da nikdar ne pozabim ničesar, kar mi poveste, čeprav ni vse prijetno.“

„Zato se pa spominjaš.“

„Tako je. Ali utegnete zdaj? Imate obisk? Bolje je, če ne bo nikogar. Pridem tja.“

Okna Adalidove pisarne so držala na ulico.

Čez četrto ure je zaslišal rog iz Martinega avtomobila.

Dekle je dobilo strica, ko je bral neka borzna poročila.

„Dobila si me pri bolj dobri volji. Prvič zato, ker te vidim...“

„In potem?“

„Potem pa, ker vsi posli dobro teko. Treba je samo primerjati današnje cene s cenami izpred leta. Po šestih letih vesoljne revščine, se je razlil čez nas val blagostanja in dobre volje.“

„Hočete reči, da so se dvignili tečaji vseh papirjev in vrednotic, s katerimi trgujejo na borzi.“

„Ne vseh. Nekateri so padli, na primer izrazito oderuški papirji. Zlate rente so na tleh. Z enim papirnatim pesom lahko kupiš papir, ki se glasi na sto zlatih pesosov.“

„Zakaj?“

„Zelo preprosto: vsak zlati pesos je po postavnem določilo vreden toliko kakor poldrug gram zlata v kovini. In ker ima upnik pravico, da zahteva plačilo v zlatu in ne v papirju — s tem določilom so se okoriščali včasih upniki, da so davili dolžnike — zato ima tudi dolžnik pravico, da plača v zlatu. Zdaj pa je zlato navadno blago, ki velja kaj malo.“

„Po zaslugi Julia Rama in vas in...“

„Že mislim, koga boš imenovala. Si še zmeraj zaljubljena vanj?“

„Ne vanj, ne v nikogar. Ne govoriva o njem.“

„Pravzaprav si prišla, da bi mi govorila o njem. Kar priznaj!“

„Nič ni bolj zopernega kakor razgovarjati se s človekom, ki misli, da pozna tvojo dušo.“

„Jaz ne mislim, da poznam tvojo dušo... jaz jo poznam, in čudno se mi zdi, da jo poznam bolje kot ti. Zakaj si bolj odkritosrčna do mene kakor do sebe? Meni si z očmi, z žalostjo v glasu, z utripanjem srca, ki ga je videti vsepovsod na tebi, priznala, da ga ljubiš, sebi sami pa nisi sposobna tega priznati.“

„Bah! Govoriva o poslih... Razlagajte mi najprej, kaj ste videli v borznih poročilih.“

„Rajši bi govoril o tvoji duši.“

„Jaz moram govoriti o borzi.“

„Kakor želiš...“

„Vi, Ram in Mauricio Kohen ste uničili mojega očeta.“

„Pusti to stvar za potem! Tvojega očeta ni moči uničiti.“

„Toda drži, da je ta val blagostanja uničil veliko ljudi.“

„Res. Oderuhi so propadli. Denar kroži, to se pravi, da ni več izključna pravica nekaj kapitalistov. Zaradi tega se zdi, da ga je več, čeprav je količina bankovcev prav toliko, kakor je bila.“

„Zakaj pa so potem padle tudi papirne rente?“

„Zato, ker se ljudem zdi pametneje, če vlagajo denar v delnice, koristnih podjetij: v avtomobile, premog, petrolej, usnje, volno, žito, vino... Svetovna poraba blaga je zrasla, ker je veliko dela in so plače visoke, zaradi česar ljudstvo lahko kupuje več kakor včasih. Zrasla je poraba in zato je zraslo zanimanje ljudi za delnice ter donosnih podjetij.“

„In zlati rudniki?“

„Ti so vredni manj kakor kupi peska. Bogatini, katerih ponos je bil v tem, da so se polastili človeških plačilnih sredstev, si zdaj obupani pulijo lase nad zlatom, ki je brez koristi.“

„Ubogi moj oče!“ je zasmehljivo vzkliknilo dekle.

„Pst! Nikar se ne ubijaj zaradi njega. Tvoj oče je. Kako že pravite dekleta, kadar govorite med sabo po domače?“

„Kavelj?“

„Da. Kavelj! Oče je videl, da se bliža razvrednotenje zlata in je na skrivaj prodal Rheingoldu vse zlato, kar ga je imel. Nekaj je izgubil: deset, včasih petnajst odstotkov. Onemogočil se je v Kahalu in prišel tam ob ves ugled. Toda ne bo umrl

od uboštva. Rheingoldi pa, ti res že čutijo, kako rasto marjetice na njihovih krstah.“

„Siromaki!“

„Vladali so sto petdeset let. Trideset milijonov vojakov je umrlo na bojiščih, da so njihovi posli uspevali. Zdaj pa prihaja nanje vrsta, da umro.“

„To sovražstvo ni krščansko.“

„Kaj jih jaz sovražim? (Ne sovražim nikogar! Nisem pa mislil nanje, ko sem pomagal Juliu Ramu. Mislil sem samo, da bi rešil domovino, ki so jo judovski finančniki na pol požrli.“

„In on, Mauricio Kohen, vam je dosti pomagal pri tej zadevi z umetnim zlatom?“

„Kako bi mi mogel služiti človek, ki je iz rodu Aaronovega?“

„Da bi se maščeval nad Rheingoldi in ker ni mislil, da bi utegnil biti njihov polom, polom Izraela.“

„To si slišala od svojega mrtvaškega prijatelja Elia Silbersteina.“

„Vidim, da ste zelo poučeni o skrivnostih Velikega Kahala. Vam je to zaupal Mauricio Kohen? Če sinagoga zve za to, ga bodo udarili s heremom in vas...“

„...s tem, da bodo v sinagogi prodali moje imetje, kakor je to naredil tvoj ded proti mojemu očetu? Nič se ne bojim! Moč sinagoge je izgnila. Včasih je lahko kupila s tridesetimi srebrniki toliko reči: življenje Kristusovo, vest sodnikov, uvodnike po dnevnikih, ugled oblastnikov, sprožila vojne ter preganjala mir.“

„In mislite, Fernando, da zdaj ni mogoče kupiti prav tistih reči: življenja, vesti, prepričanja, sramote in celo kri vojakov?“

„Da! A zdaj je treba plačati več. Tvoji prijatelji pa si bodo dobro premisli, preden bodo začeli zapravljati. Boljši posel bo zanje, da puste, naj ljudje živijo v miru in v malo večjem spoštovanju.“

Adalid je ta trenutek odkril nekaj, kar se mu je zdelo čisto novo. Martine oči niso bile ne krute, ne mačje, marveč sladke in globoke ter očitno žalostne.

„Pa saj nisi prišla, da mi boš govorila o Rheingoldih.“

Marta je molčala in se izgubila v daljne misli. Pri tem je njena postava dobivala novo ljubkost.

„Ponosen sem nate, a sram me je mojega mesta,“ ji je dejal in jo gledal z zanimanjem.

„Zakaj?“

„Ali ni morda v Buenos Airesu fanta, ki bi te osvojil?“

„Ne govoriva o meni, ne o buenosaireških fantih. Jaz sem... Ne vem kaj! Oni pa so za trdno postopachi, lakomiselnih in neumnih. Po tri štiri ure so v družbi z mano, pa sem samo enkrat nekoga od njih kaznovala. S tem hočem povedati, kako sem potrpežljiva. Plešejo, pijejo, klepetajo. Prazne marnje, navodila za coctails, moda, avtomobilске znamke, dnevi dirk, včasih za dvajset novcev modrijanstva, govoričenje! Prazna slama! Zaljubljeni so in se ne trudijo, da bi mi to povedali. Ne vedo, da je taka beseda, čeprav

se zdi neumestna... nimam izraza... pomagajte mi, Fernando.“

„Globoka?... Razburljiva?“

„Dosti več! Nenadno in dobro merjena beseda je kakor strel iz dvocevke. Ena krogla zadene v prsi. Malo žensk se ji more upirati. Toda ljudje rajši svojo ljubezen kažejo, preden jo povedo, in nam dajejo časa za premišljanje...“

„Tega ne boš trdila za Mauricia Kohena, ki je sprožil vate dva strela, ne da bi ti bil povedal.“

„Kdo vam je to pravil?“

„Ti sama.“

„Res! Zato pa vam pravim, da ni lahko slišati te besede, če...“

„Vesel sem, da nisem tvojih let, zakaj za trdno bi jaz sprožil obe cevi iz svoje puške... Poglejva, kaj bi naredila iz ubogega Mauricia?“

„Moj ubogi Mauricio!“ je odvrnila ujedljivo. „Vprav sem hotela vprašati vas, kje je ta ubogi moj Mauricio? Ali ste ga sežgali v pečeh Julia Rama?“

„Kako naj bi jaz vedel! Kako moreš misliti, da sva se Kohen in jaz združila, da bi se okoristila z umetnim zlatom! Nisem tako neumna! Čemu bi delil dobiček, ki ga lahko ohranim sam? Vsekakor pa ti povem, zato, da boš povedala svojim prijateljem: peči Julia Rama so že dva meseca ugasnjene.“

„Zakaj?“

„Ker zaradi sedanje cene zlato ni več vredno, da bi ga še izdeloval. Kar ga je na svetu danes, ga je dovolj in preveč za vse, kar potrebuje industrija. Če bi se pa zaradi

česar koli spet dvignila zlatu cena, ga bomo spet začeli izdelovati. Pa saj nisi prišla, da bi poslušala te reči. Dekle, kar odkrito govori!“

„Res je! Nisem prišla zato. Prišla sem, ker se mi je nekaj sanjalo, toda ni vredno, da bi pravila. Saj ste mi dejali, da ne veste, kje je Mauricio.“

„Sanjalo se ti je, da jaz vem? In zanima to tebe ali Kahal?“

„Kahal, mene ne!“

„Mislil sem si že, da je ta obisk za sinagogo. Čutim na sebi oči tvojega očeta in vseh teh gospodov. S kakšnim užitkom bi mi potegnili možgane iz glave, da bi odkrili moje načrte!“

Marta je zardela.

„Oprosti!“

„Odpuščam ti in te razumem. Tebe vsekakor bolj zanima, da bi zvedela, kje je Mauricio, kajne?“

„In sanjala sem...“ je nadaljevala, kakor da ni slišala vprašanja.

„Sanje ne pomenijo nič! Tudi jaz sem sanjal, pa nekaj drugega. Ali naj ti povem?“

„Povejte mi vse, kar mislite o meni?“

„Sanjalo se mi je, da ljubiš Marcia Kohena.“

„Že vidim! Sanje ne pomenijo nič! Vi, ki veste toliko judovskih storij, očitno ne veste za krščansko storijo o Ramovi hčeri... Ali se vam zdi, da je Marta Blumova ženska, ki bi se zaljubila v človeka, kateri jo zaničuje?“

„Sanjal sem tudi, da te on ljubi...“

„Ne verujem več v nič drugega kakor v besede Svetega pisma.“

„Ta človek ti je storil veliko škodo, ko te je potegnil v sinagogo. Če se bo ta človek nekega dne spreobrnil h katoliški veri, po kateri so ga krstili, kaj boš storila ti?“

Marta je sedela nepremično in je bila bolj bleda kakor smrt. Srce ji je utripalo s tako silo, da je v premolku med govorjenjem bilo slišati njegove udarce.

„Ne, ne! Moje srce ne odgovarja njegovemu. Mislite, da se bom pokatoličnila zato, da ga ne bi izgubila? Ista ljubezen ne more biti vzrok za dva odpada!“

„Ne da se ti poslušati me. Druge ti bom povedal, kaj mislim o tebi.“

„Prišla sem, da vas bom poslušala. Govorite mi! Sita sem poslušati samo sebe. Včasih se mi je zdelo, da sem sama, če sem se zaprla v sobo, in sem se pomirila. Zdaj pa je soba polna prikazni. Moja duša je kakor gosta noč, ki jo križajo bliški. Če ne bi udarjalo vanjo nič luči, bi manj čutila svojo temo. Govorite mi, prosim vas! Tako sem obupana!“

Presedla se je na naslonjalo stola in vzdihnila. Potem je spet vstala vrgla s sebe lahki telovnik in stala pred Adalidom v bluzi brez rokavov, žive barve, ki se je dobro zlivala z rdečim klobučkom. Krilo je tudi bilo iz volnenega jerseyja in je imelo vzorce iz križajochi se črt. Kazalo je njeno lepo postavo, ki je

bila preračunana in preprosta hkrati.

Približala se je nastavku pri knjižnici, ki je bil gladek kakor zrcalo ter se gledala v njem.

„Nekega dne sem se tudi gledala prav tu in iskala znamenje...“

„Spominjam se. Nisi mi marala povedati, kakšno znamenje. Tedaj ga nisi imela. Ali ga imaš zdaj?“

„Še zmeraj ne.“

„Ali ga boš kdaj imela?“

„Da...“

„Razloži mi, če hočeš, da ti bom kaj povedal.“

„Ali imate Novi zakon?“

„Tu je.“

„Iščite na koncu, v trinajstem poglavju Skrivnega razodetja.“

Adalid je odprl knjigo tam, kjer je želela.

„Ga že imam. Beri ti, ki imaš boljše oči.“

Marta je brala.

„In vse, majhne in velike, bogate in revne, svobodne in sužnje, bo zaznamoval z znamenjem na desnici ali na čelu.“

„Kdo bo storil to in s čim, otrok moj?“

Marta je zaprla knjigo.

„Poglej moje čelo in moj laket in mojo roko. Ali že nosim kje znamenje Antikristovo?“

Adalid je s strahom in skrbjo gledal njeno prelepo čelo, ki ga je mračila tegoba.

„Nosiš znamenje Kristusovo, o katerem govori sv. Pavel...“

„Judinja sem in ne verujem več v Kristusa.“

„Ubogo dete! Zdaj, ko prebiraš judovsko zgodovino, se boš spominjala odstavka iz prve knjige, ko je Noe po potopu odprl okno v barki in izpustil krokarja.“

„Da! Krokar se ni vrnil.“

„Ni se vrnil, ker je dobil hrane na truplih, ki so pokrivala zemljo.“

„Potem je Noe izpustil golobico,“ je dejala Marta, da bi dokazala da res pozna svete zgodbe.

„Toda golobica,“ je govoril Adalid, „ni našla čistega in suhega kraja, kamor bi sedla, in se je vrnila v barko. In Noe, tako pravi Pismo, je iztegnil roko in jo vzel v barko. Ali se spominjaš?“

„Da. Tega se nisem učila v sinagogi, marveč v zavodu pri nunnah... Zakaj mi to pripovedujete?“

„Tudi ti si odletela iz barke in ne najdeš mesta, da bi sedla. Če bi bila kakor krokar, ki je našel naslado v gnilem mesu, bi se nikdar ne vrnila. Toda podobna si golobici in nekoč se boš vrnila.“

Marta si je pokrila obraz z rokami in začela potihlo jokati. Čisto se je stisnila v kotichek na počivalniku.

Adalid je molčal, kakor da ni nič zapazil. Dobro je vedel, da je ta jok jok iz ošabnosti in ne iz potrnosti. Toda srce, ki se topi v solzah, je daleč od trme, v katero se pogrezajo pravi odpadniki.

Čez čas ji je rekel:

„Ne morem te povabiti na ko-

silo, ker je žena pri morju, jaz pa pojdem v Bernal. Imaš voz?“

„Ali hočete, da vas peljem v Bernal?“

„Ne, pelji me do postaje, tam bom stopil na vlak.“ Bernal je majhno mesto blizu Buenos Airesa, kjer so različne tovarne, med njimi tudi velika papirnica.

Marta je mislila, da bo ta pot kaj v zvezi s tistim, kar je dajalo toliko posla Kahalu.

„Že vem, zakaj nočete, da bi vas jaz peljala. Ker je tam delavnica Julija Rama...“

„Ne,“ je mirno odgovoril Adalid in vrtel konec svoje cigare. „Tam je tovarna, katere predsednik sem jaz.“

„Stavila bi kar koli, da je v tej tovarni Julius Ram...“

„In bi stavo dobila: res je tam.“

„Vidite, tam dela svoje zlato.“

„Ne, dete, nikakor ne. Dela papir, Julius Ram je našel novo vrsto papirja, ki je neprekosljiv za tiskanje bankovcev.“

„Kaj pa njegove peči, ki so dajale gore zlata?“

„Gore zlata? Kdo ti je to rekel?“

„Vi! Ali vam ni „izzoril“, kakor pravijo zdaj, dvajset ton zlata?“

Adalid se je začel krohotati.

„Nekaj gramov se mu ga je res posrečilo spremeniti. Potem pa se je izdelovanje nehalo. Saj se ne splača! Kajti zlato se zaradi zmede, ki je nastala med Judi, v ceni padalo od dne do dne in so bili stroški za izdelovanje večji, kakor pa če bi ga kupovali na trgu.“

„In je to, kar mi pripovedujete, skrivnost?“

„Ne! Nikakor ne! Lahko vse poveš Kahalu.“

„Norčujete se iz mene, kajne? Pravite, da Julius Ram zdaj izdela papir?“

„Da, papir posebne vrste za bankovce, ki bo spravil v zadrego najspretnejše ponarejevalce. Finančni minister je sklenil, da bo zamenjal sedanjo grdo, umazano izdajo bankovcev, ki jo je lahko ponarejati, z novo. Delamo noč in dan. Prodal sem državi vso letošnjo izdelavo. Ali nisi videla naših tovornih avtomobilov, ki so razkladali blago pred Državno banko?“

„Videla sem nekaj oklopnih avtomobilov, ki se je zdelo, da prihajajo od daleč, v kolikor sem sklepala po prahu na kolesih. Avtomobili so nosili ime Julia Rama.“

„Prav te mislim! Prihajali so iz Bernala. Toda ponekod je cesta slaba.“

„Pa kaj so vozili ti avtomobili?“

„Saj sem ti že povedal: papir za tiskanje bankovcev.“

„Neverjetno! In to mi pripovedujete zdaj?“

„Da, zdaj! A tega nikar ne pripoveduj, ker hoče finančni minister za zdaj izdajo novih bankovcev še prikriti. Uničila me boš, če boš raznesla to po mestu.“

„Toda ali veste, kaj so ljudje mislili o teh avtomobilih?“

„Kaj? Jaz komaj kdaj prilezem iz pisarne...“

„Mislili so, da avtomobili vozijo zlato. O tem so jih prepričevali

straže, ki so obdajale avtomobile, in pa silna teža vsakega zaboja.“

„Da, naš papir je zelo težak. To je njegova najpomembnejša lastnost.“

„Saj je nemogoče, da ne bi vedeli vi, kaj ljudje govore?“

„Nekaj sem slutil, res,“ je nejevoljno odgovoril Adalid. „Toda ni se mi zdelo vredno, da bi popravljaj ljudske domisleke.“

„In niste zapazili, da je zaradi te potegavščine zlato strahotno padlo tukaj in celo v Londonu?“

„Zdi se mi, da je laž, da bi moji nedolžni tovorni avtomobili povzročili kaj takega!“

„Kako mirno to trdite!“

„Kako moreš zahtevati, da bi se zdaj razburjal nad tem, kar so mislili ljudje, če se iz tega ni rodilo nič slabega, marveč veliko dobrega?“

Marta je nemirno prižgala cigareto.

„Ne, ne! Norčujete se iz mene! Kdo ve, zakaj mi to govorite!“

„Najbrž zato, da boš povedala Kahalu in da bodo cene zlatu začele rasti in da ga bom jaz potem lahko prodal nekaj ton pod boljšimi pogoji... Kaj se ti zdi?“

„Ne maram služiti tistim Judom! Govorite mi odkrito ali pa mi ni treba zaupati in mi ne pripovedujte ničesar. Prepričani pa bodite, da Elias Silberstein ne bo dobil od mene nobenih drugih poročil kakor tista, ki mu jih želite poslati sami.“

„Verjamem ti in sem prepričan. Vrh tega me tudi ne zanima, če mu sporočiš tudi, kar ti bom povedal zdaj: Ves ta siloviti prevrat v gospodarskem življenju sveta temelji

na prevari. Tistega umetnega zlata ni!“

„Ne skrbi vas, če se ta novica razširi? Kako da ne?“

„Ker ti ljudje ne bodo verjeli.“

„In če mi bodo verjeli?“

„Mislili bodo, da je to moja spletka, da bi spravil svoj izdelek v denar.“

„Kaj pa če bodo verjeli, kakor verjamem jaz?“

Adalid se je zagonetno nasmehnil in zmignil z rameni.

„Bodočnost je v božjih rokah!“

„Kaj pa cevi, ki so izginile? Ali boste to tudi tajili?“

„Res je, da so izginile z mojega vrta. Laž pa je, da bi se bile spremenile v zlato. Kakšno veselje sem imel s tvojimi prijatelji na plesno noč, ko so na vrat na nos drug za drugim tekli gledat tja za hortenzije!“

Adalid se je krohotal, da je odmevalo.

„Saj je tudi predsednik republike tekkel z njimi.“

„A on je vedel za skrivnost.“

„Ah! potem je rešitev Južnoameriške banke treba pripisovati vladni pomoči?“

„Da! Vlada je razumela, da bi polom ene same banke v stanju, v kakršnem je tedaj bil svet, potegnil v brezno vse druge, državo pa vrgel v družabni prevrat. Državna banka je odprla blagajno in me rešila in s tem rešila sama sebe. Nikdar še ni Argentina doživela bolj razumne in bolj rodovitne vladne poteze.“

„To so v Kahalu domnevali.“

(Bo še)

UVODNIK	449	V nebesa vzeta — prosi za nas!
KONCIL	463	V Cerkvi smo s telesom in delom
ZA LETO VERE	453	Hrepenimo po nebesih
BOGOSLUŽJE	460	Molitveni namen
MORALNI PROBLEMI	461	Svobodno premislite, Ne molim z veseljem
KOMUNIZEM, VERA IN ŽIVLJENJE V SLOVENIJI	457	8. Iščejo smisel življenja
VZORI IN DOGODKI	466	Jezus je imel rad uboge in bolnike
	479	Iz dnevnika Janeza XXIII.
CERKEV V SVETU	450	Pavel VI.: Radio, tisk in TV
V DRUŽINI	472	Mila beseda namenjena tebi
	474	Ali mladina ljubi glasbo (2)
	476	Očetovi zapiski
	477	Dopisujemo si: Repetent, levičar
ZA MLADINO	486	Gradimo Slovenijo v svetu (VII)
	488	Danijelove zgodbe
SPOMINI	498	Poročevalec iz Kristusovih časov
ROMAN	502	Zlato večnega Juda
NOVICE	495	Iz Slovenije
	490	Med nami v Argentini

NAROČNINA: Celotna naročnina v Argentini in obmejnih državah 2.100.— pesov; v ZDA in v Kanadi 7 dolarjev; v Avstriji 125 šilingov; v Italiji 2.800.— lir; drugje protivrednost dolarja.

DENARNA NAKAZILA NA NASLOV: Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

POVERJENIKI:

Argentina: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.

Slovenska pis., Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

Kanada: Ivan Marn, 131 Treeview Drive, Toronto 14, Ont., Canada.

Trst: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

Italija: Zora Piščanc, Riva Piazzutta 18, Italia.

Avstrija: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

„Duhovno življenje“ je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor. — Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires. Reg. de la Prop. Intel. No. 848.968.

V KOLUMBIJI BO

39. MEDNARODNI

EVHARISTIČNI KONGRES

Vsi smo poklicani k polnosti krščanskega življenja in k polnosti ljubezni.

S tako svetostjo prispevamo, da tudi zemeljsko življenje postaja bolj človeško.

Za doseg te verske polnosti, uporabljajmo moč, ki nam jo daje Kristus.

Eden glavnih virov te moči je Evharistija – sredstvo edinosti, ljubezni in svetosti.

2. vatikanski koncil

